

הכנסת

מרכז המחקר והמידע

נתונים על מתן טיפול רפואי לפלסטינים בבתי-חולים בישראל

הכנסת, מרכז המחקר והמידע

קריית בן-גוריון, ירושלים 91950

טל': 02 - 6408240/1 **כתיבה: אוריאנה אלמסי**

פקס: 02 - 6496103 **אישור: שלי לוי, ראשת הצוות**

עריכה לשונית: מערכת "דברי הכנסת" www.knesset.gov.il/mmm

ד' בטבת תשע"ז

2 בינואר 2017

מסמך זה נכתב לבקשת חבר הכנסת אחמד טיבי, ובו נתונים על מתן טיפול רפואי לפלסטינים תושבי יהודה, שומרון ורצועת-עזה בבתי-חולים בישראל.

במסמך נציג את נוהלי מתאם פעולות הממשלה בשטחים בדבר כניסת פלסטינים לישראל לצורך טיפול רפואי ונתונים על מספר היתרי הכניסה לישראל שניתנו על-ידי לקבלת טיפול רפואי בבתי-חולים בישראל, ובכלל זה במזרח-ירושלים.¹ כמו כן נציג במסמך את נתוני בתי-החולים לאשפוז כללי בישראל (לא כולל בתי-החולים במזרח-ירושלים) על מספר המאושפזים ומספר ימי האשפוז של פלסטינים בהם, לפי מחלקות אשפוז. לבסוף נציג את נוהל חשב משרד הבריאות בדבר תשלום עבור הטיפול הרפואי בפלסטינים, ונתונים על סך הכנסות בתי-החולים ממתן טיפול רפואי לפלסטינים ויתרת החוב בגין מתן שירותים אלו.

לצורך כתיבת מסמך זה פנה מרכז המחקר והמידע של הכנסת למתאם פעולות הממשלה בשטחים, למשרד הבריאות, להנהלת קופת-חולים "שירותי בריאות כללית" שבבעלותה שמונה בתי-חולים כלליים, ולכל אחד מבתי-החולים האלה:

בתי-החולים הממשלתיים ובתי-החולים הממשלתיים-עירוניים: המרכז הרפואי על שם **שיבא** – תל-השומר; בחיפה; המרכז הרפואי האוניברסיטאי על שם **ברזילי** באשקלון; המרכז הרפואי **זיו** בצפת; המרכז הרפואי **לגליל המערבי** בנהריה; המרכז הרפואי על שם **וולפסון** בחולון; המרכז הרפואי **אסף הרופא** בצריפין; המרכז הרפואי **הלל יפה** בחדרה; המרכז הרפואי **פוריה** בטבריה; המרכז הרפואי תל-אביב על שם סוראסקי (**איכילוב**) והמרכז הרפואי **בני ציון** בחיפה.

בתי-חולים כלליים ציבוריים: בית-החולים **שערי צדק** בירושלים ובית-החולים האוניברסיטאי **הדסה עין-כרם והדסה הר-הצופים** בירושלים.²

קופת-חולים "שירותי בריאות כללית" העבירה לידנו תשובה המסכמת את נתוני כל בתי-החולים הכלליים שבבעלותה: המרכז הרפואי האוניברסיטאי **סורוקה** בבאר-שבע; מרכז רפואי **העמק** בעפולה; המרכז הרפואי **יוספטל** באילת; המרכז הרפואי **כרמל** על שם לידי דייויס בחיפה; המרכז הרפואי **קפלן** ברחובות; המרכז הרפואי **מאיר** בכפר-סבא; המרכז הרפואי **רבין**, קמפוס בילינסון וקמפוס גולדה – השרון, ומרכז **שניידר** לרפואת ילדים בפתח-תקווה.

כל בתי-החולים האמורים השיבו על פנייתנו, למעט המרכז הרפואי הממשלתי פוריה בטבריה.

בפרק 3 במסמך זה יוצגו נתונים על מספר היתרי הכניסה שניתנו על-ידי מתאם פעולות הממשלה בשטחים לפלסטינים תושבי יהודה, שומרון ורצועת-עזה לשם קבלת טיפול רפואי בבתי-חולים בישראל, ובכלל זה במזרח-ירושלים. מרכז המחקר והמידע של הכנסת ביקש ממתאם פעולות הממשלה בשטחים נתונים על מספר הבקשות שהוגשו, שאושרו ושנדחו, אולם הועבר לידנו רק מספר ההיתרים שניתנו. כמו כן, אין בידנו מידע על כמה מההיתרים שניתנו מומשו בפועל.

¹ במזרח-ירושלים יש ארבעה בתי-חולים לאשפוז כללי: שניים שייכים למיסיון, בית-החולים סנט ג'וזף ובית-החולים סנט ג'ון לרפואת עיניים, ושניים ציבוריים, בית-החולים אל-מקאסד אל-חירייה אל-אסלאמיה ובית-החולים אוגוסטה ויקטוריה. כמו כן יש במזרח העיר שלושה בתי-יולדות: אחד ציבורי, הסהר-האדום, ושניים פרטיים, בית-החולים אלקודס ליולדות ובית-היולדות דג'אני בבית-חנינא.

משרד הבריאות, מוסדות האשפוז והיחידות לאשפוז יום בישראל, חלק ב', תשע"ו-2015.

² במסגרת כתיבת מסמך זה לא פנינו לשני בתי-חולים ציבוריים כלליים קטנים: מעייני הישועה בבני-ברק ולניאדו בנתניה.

בפרק 4 ובפרק 5 במסמך מוצגים נתוני בתי-החולים לאשפוז כללי בישראל (לא כולל בתי-החולים במזרח-ירושלים) שנמסרו למרכז המחקר והמידע של הכנסת על מספר הפלסטינים שקיבלו בהם שירותי בריאות שונים, ובתוך כך על מספר מקבלי שירותי אשפוז על-פי גיל, מגדר ומחלקות אשפוז.

יש לשים לב לכך שבמספר היתרי הכניסה שניתנו לפלסטינים על-ידי מתאם פעולות הממשלה בשטחים, המוצגים בפרק 3, נכללים היתרים שניתנו לקבלת טיפול רפואי בבתי-חולים במזרח-ירושלים, ואילו הנתונים בפרקים 4 ו-5 הם על פלסטינים שטופלו בבתי-החולים שפורטו לעיל, כלומר ללא בתי-החולים במזרח-ירושלים. נציין כי אין בידי חשבות משרד הבריאות מידע על מספר המטופלים הפלסטינים בבתי-החולים במזרח-ירושלים.³

איסוף המידע על מתן טיפול רפואי לפלסטינים בבתי-החולים בישראל (לא כולל מזרח-ירושלים) הצריך בנייה למקורות שונים ונמשך זמן רב, שכן נראה כי מידע זה אינו מרוכז בידי גורם אחד. באופן כללי, לא הייתה אחידות בתשובות שהתקבלו מבתי-החולים; חלקם מסרו מידע חלקי בלבד או מידע על-פי הגדרות שונות, וקופת-חולים "שירותי בריאות כללית", שבבעלותה כמה בתי-חולים לאשפוז כללי, מסרה תשובה מסכמת אחת ללא הבחנה בין בתי-החולים. במסמך זה יוצג המידע לאחר שעובד על-ידי מרכז המחקר והמידע של הכנסת בניסיון לאמוד את מספר הפלסטינים שקיבלו שירותי בריאות בבתי-החולים בכל אחת מהשנים 2011–2015.

1. כניסת פלסטינים לישראל – רקע

במסמך של מתאם פעולות הממשלה בשטחים (מתפ"ש) "סטטוס הרשאות בלתי מסווג לכניסת פלסטינים לישראל, למעברם בין אזור יהודה ושומרון לבין רצועת-עזה וליציאתם לחו"ל"⁴ (להלן: מסמך סטטוס הרשאות), שעודכן בספטמבר 2016, נכתב כי "בהתאם לצו בדבר שטחים סגורים (אזור הגדה המערבית) (תיקון) (מס' 32) תשכ"ז-1967, אזור יהודה ושומרון הנו שטח צבאי סגור, שהיציאה ממנו והכניסה אליו טעונים היתר מאת המפקד הצבאי", וכן כי "כניסתו של תושב רצועת-עזה לישראל טעונה היתר מידי מפקדת תיאום קישור עזה (מת"ק עזה), בהתאם להסמכה לפי צו הכניסה לישראל (פטור תושבי רצועת-עזה), תשס"ה-2005, וכן בהתאם לסמכויות 'מפקד האזור' לפי חוק האזרחות והכניסה לישראל, (הוראת שעה), תשס"ג-2003, ..."⁵

על-פי המסמך, "בהתאם לסמכויות המוקנות לגורמי מתאם פעולות הממשלה בשטחים, להחלטות הדרג המדיני ולסיכונים הביטחוניים הנובעים מפעילות ארגוני הטרור המנצלים לרעה את תנועת האנשים – יישום, עיצוב והגדרת המדיניות הנוגעת לתנועת אנשים בין מדינת ישראל, יהודה ושומרון ורצועת-עזה, קשורות בחבל הטבור למצב המדיני-בטחוני המשתנה. בהתאם לכך, הקריטריונים הנוגעים לתנועת אנשים נבחנים באופן תכוף על-ידי הגורמים המוסמכים, ונגזרים מהמצב המשתנה כאמור. נוסף על הצורך בהתאמתן להרשאות שבתוקף, בקשות הכניסה נבחנות גם בהתאם לבדיקות הביטחוניות הפרטניות הנדרשות, הנחוצות על-ידי גורמי הביטחון ומשטרת ישראל, וכן בהתאם לאינטרסים הביטחוניים, המדיניים

³ מאיר בן-ישעיהו, מנהל תחום בקרה פיננסית – התקשרויות קופות-חולים, משרד הבריאות, התכתבות במסרון, 26 בדצמבר 2016.

⁴ מתאם פעולות הממשלה בשטחים – מחלקת מבצעים ותיאום, סטטוס הרשאות בלתי מסווג לכניסת פלסטינים לישראל, למעברם בין אזור יהודה ושומרון לבין רצועת-עזה וליציאתם לחו"ל, מעודכן ל-11 בספטמבר 2016.

⁵ מתאם פעולות הממשלה בשטחים – מחלקת מבצעים ותיאום, "סטטוס הרשאות לאוכלוסייה הפלסטינית באזור יהודה ושומרון", בתוך: סטטוס הרשאות בלתי מסווג לכניסת פלסטינים לישראל, למעברם בין אזור יהודה ושומרון לבין רצועת עזה וליציאתם לחו"ל, עמ' 3, מעודכן ל-11 בספטמבר 2016.

והאסטרטגיים של מדינת ישראל ביחס לבקשות. על הבקשות לעמוד בבדיקות המינהלתיות והפרוצדורליות הנדרשות על-ידי כל רשות מינהלית רלוונטית, וכן נבדקת אמיתות המסמכים המצורפים לתמיכה בבקשות, והצורך האפשרי בהצגת מסמכים נוספים לביסוסן. נזכיר, כי אין לתושב פלסטיני זכות קנויה להיכנס לישראל...".⁶

במסמך סטטוס ההרשאות מפורטים הקריטריונים לקבלת היתר כניסה לישראל לפי סוג ההיתר. הקריטריונים לתושבי אזור יהודה ושומרון שונים מהקריטריונים לתושבי רצועת-עזה, שכן לפי נוהל מתפ"ש, "כניסתם של תושבי רצועת-עזה לישראל מתאפשרת אך ורק במקרים הומניטריים חריגים, בדגש על מקרים רפואיים דחופים. כל זאת בהתאם לקריטריונים המפורטים במסמך סטטוס ההרשאות... נוכח המצב הביטחוני-מדיני הייחודי הנוגע לרצועת-עזה, בעקבותיו התקבלו החלטות ממשלה והקבינט הביטחוני-מדיני, בדגש על החלטת ממשלה ב/34 מחודש ספטמבר 2007".⁷

2. נוהלי מתפ"ש בדבר כניסת פלסטינים לישראל לקבלת טיפול רפואי

במתפ"ש פועלת יחידת בריאות העוסקת בתיאום בתחום זה בין האוכלוסייה הפלסטינית לבין מערכת הביטחון ומערכת הבריאות הישראליות בכל הקשור לפינוי פצועים, תנועת אמבולנסים וצוותים רפואיים. נוסף על כך היחידה מנהלת מעקב אחר ההתחשבות הכספית בגין טיפול במאושפזים פלסטינים בבתי-חולים בישראל.⁸ במתפ"ש יש שני מתאמי בריאות, אחד לתושבי איו"ש ואחד לתושבי רצועת-עזה.⁹

על-פי תשובת מתאם פעולות הממשלה בשטחים, כל תושב פלסטיני זכאי להגיש בקשה לקבלת היתר כניסה לישראל לשם קבלת טיפול רפואי בבתי-חולים בישראל, ובכלל זה במזרח-ירושלים. במסגרת הבקשה נדרש המבקש להציג זימון מבית-חולים בישראל ולהסדיר את ההתחייבות הכספית. הזימון נבחן על-ידי קצין מפקדת תיאום קישור ובמקרה הצורך מועבר לבדיקה של מתאם הבריאות ו/או גורמים ביטחוניים. במידת הצורך מתאם הבריאות מתייעץ עם רופאים מקצועיים.¹⁰

הכללים למתן היתר לכניסת פלסטינים לישראל לצורך קבלת טיפול רפואי מפורטים בכמה נהלים של מתפ"ש, המתפרסמים באתר האינטרנט שלו ומתעדכנים מעת לעת, כפי שיוצג להלן. **נציין כי חלק מהנהלים של מתפ"ש בדבר מתן היתרים לפלסטינים לקבלת טיפול רפואי בישראל אינם מפורסמים באתר האינטרנט של מתפ"ש, אך ניתנים לאיתור באינטרנט. במסמך זה נעשה שימוש אך ורק בנהלים שמתפ"ש אישר כי הם בתוקף גם אם נלקחו ממקורות אחרים.**¹¹

⁶ מתאם פעולות הממשלה בשטחים – מחלקת מבצעים ותיאום, "סטטוס ההרשאות לאוכלוסייה הפלסטינית באזור יהודה ושומרון", בתוך: [סטטוס הרשאות בלתי מסווג לכניסת פלסטינים לישראל, למעברם בין אזור יהודה ושומרון לבין רצועת עזה וליציאתם לחו"ל](#), עמ' 3, מעודכן ל-11 בספטמבר 2016.

⁷ מתאם פעולות הממשלה בשטחים, [נוהל כניסת האוכלוסייה הפלסטינית לישראל](#), סעיף 4(ה)4-ו(ו), אפריל 2015. החלטה ב/34 של ועדת שרים לענייני ביטחון לאומי, מדיניות ישראל מול עזה (צבאי ואזרחי), 19 בספטמבר 2007.

⁸ מתוך הצעת תקציב לשנים 2017-2018, תיאום הפעולות בשטחים, עמ' 26.

⁹ מתוך: משרד הבריאות, חוזר חשב משרד הבריאות מס' 2/11, [טיפול בפונים תושבי הרשות הפלסטינית](#), 1 במאי 2011. נציין כי חוזר זה פורסם באוקטובר 2010, ובעקבות הערות שנמסרו למשרד הבריאות נעשו בו כמה תיקונים.

¹⁰ רס"ן מלי מאירי, עוזרת מתאם פעולות הממשלה בשטחים, מכתב, 26 במאי 2016.

¹¹ סגן אביתר אשכנזי, עוזר לעוזרת מתאם פעולות הממשלה בשטחים, התכתבות במסרון, 26 באוקטובר 2016.

2.1. כניסת פלסטינים תושבי יהודה ושומרון

כניסת פלסטינים תושבי איו"ש לישראל לצרכי בריאות מתאפשרת על בסיס שלוש המטרות שלהלן, כמפורט במסמך ההרשאות:

1. **צרכים רפואיים** – כניסה לישראל לחולי סרטן ודיאליזה – על-פי רשימת מתאם הבריאות במתפ"ש, הזמנות מבתי-חולים בישראל על-פי בדיקה מדגמית מול בית-החולים – וחולים כרוניים;
2. **ליווי חולה** – כניסה לישראל לצורך ליווי קרוב משפחה מאושפז בישראל או חולה כרוני;
3. **ביקור חולה** – כניסה לישראל לצורך ביקור חולה קרוב משפחה פלסטיני או ישראלי.¹²

אין מכסה למתן היתרים לצרכים רפואיים, ואין מגבלת גיל לקבלת היתר. על-פי המסמך, היתר יינתן בהתאם לצירוף מסמכים נלווים ולאבחון ביטחוני על-פי הצורך, והוא לא יותנה בזכאות לכרטיס חכם (כר"ח).¹³ טווח ההיתר ייקבע גם הוא על-פי הצורך.¹⁴

נוהל מתפ"ש "טיפול בבקשות של תושבי האזורים לקבלת טיפול רפואי"¹⁵, מאוקטובר 2014, מתייחס להליך בחינת הבקשות ליציאת תושבי יהודה ושומרון לישראל לקבלת טיפול רפואי בתקופות שגרה, וכן בעת סגר כללי, סגר פנימי או כתר, "הנוהל אינו מתייחס ליציאתם של תושבי האזורים לישראל (או דרך ישראל) במקרה חירום רפואי דחוף, כאשר מגיע תושב למחוסמים" (ההדגשה במקור).

לפי הנוהל, "ככלל, בעת שגרה, תאושר בקשתו של תושב שאינו מנוע כניסה (הדגשה במקור) המבקש לקבל טיפול רפואי בישראל, אם עולה מבדיקת הבקשה כי קיימת בעיה רפואית, וכי האדם אכן מוזמן למוסד רפואי בישראלי".¹⁶

לפי נוהל זה גם "ככלל, בקשה כאמור לא תסורב אלא במקרה בו נמצא כי לא קיימת בעיה רפואית או כי האדם אינו מוזמן למוסד רפואי בישראל... על אף האמור לעיל, רשאי הגורם המוסמך, במקרים חריגים המצדיקים זאת, להיעתר לבקשה גם אם אחד התנאים האמורים לא נתמלא. במקרה של סירוב תובהר למבקש סיבת הסירוב".¹⁷

בקשת כניסה לישראל בזמן סגר ובקשה של מנוע כניסה לישראל תאושר אם מדובר בבקשה דחופה, וככל שמדובר בטיפול מציל חיים שאין אפשרות לקבלו ביהודה ושומרון, כגון הקרנות, השתלת איברים, צנתורי לב דחופים וטיפול דיאליזה לילדים. עוד נקבע בנוהל כי "בקשה כאמור תסורב מטעמי ביטחון רק לאחר שנשקלו ואוזנו מכלול השיקולים הרלוונטיים לעניין (הרפואיים והביטחוניים) וחלופות אפשריות".¹⁸ (ההדגשות במקור) ההחלטה תימסר למגיש הבקשה בעל-פה, עם ציון סיבת הסירוב ככל שמתאפשר

¹² מתאם פעולות הממשלה בשטחים, פרק א' – [סטטוס ההרשאות לאוכלוסייה הפלסטינית באזור יהודה ושומרון](#) – צורכי בריאות, 11 בספטמבר 2016, עמ' 5.

¹³ שם, טבלת ההיתרים – אזור יהודה ושומרון ורצועת-עזה לצורכי בריאות, 11 בספטמבר 2016, עמ' 30.

¹⁴ שם, כרטיס חכם (כר"ח) – כל תושב איו"ש מעל גיל 16 המעוניין להיכנס לישראל מחויב לשאת כרטיס חכם שכולל פרטים מזהים ביומטריים, מתוך: [נוהל הנפקת כרטיס חכם \(כר"ח\)](#).

¹⁵ שם, פרק א' – [סטטוס ההרשאות לאוכלוסייה הפלסטינית באזור יהודה ושומרון](#) – צורכי בריאות, 11 בספטמבר 2016, עמ' 30.

¹⁶ שם, [טיפול בבקשות של תושבי האזורים לקבלת טיפול רפואי](#), אוקטובר 2014.

¹⁷ שם, [שם](#), סעיף ה(1).

¹⁸ שם, [שם](#), סעיף ה(2).

¹⁸ מתאם פעולות הממשלה בשטחים, [טיפול בבקשות של תושבי האזורים לקבלת טיפול רפואי](#), אוקטובר 2014, סעיף ו'.

במגבלות הביטחוניות. למגיש הבקשה יש אפשרות לערער על החלטה בפני ראש המנהל האזרחי באיו"ש או ראש מינהלת התיאום והקישור – אזור חבל-עזה (אזח"ע) באמצעות **מתאם הבריאות**.¹⁹

2.2. כניסת פלסטינים תושבי רצועת-עזה

כניסת פלסטינים תושבי רצועת-עזה לישראל לצורכי בריאות מתאפשרת על בסיס ארבע המטרות המפורטות להלן, לפי מסמך ההרשאות:

1. **טיפול רפואי** – "כניסה לישראל מתאפשרת אף אם לצורך מעבר לאיו"ש או לחו"ל לצורך קבלת טיפול רפואי מציל חיים או טיפול רפואי שבהיעדרו טעם החיים משתנה כליל, כל זאת בכפוף לכך שהטיפול המבוקש אינו זמין ברצועת-עזה... יודגש כי התשלום עבור הטיפול הרפואי מועבר מהרשות הפלסטינית ישירות לבתי-החולים בישראל ולכן דורשת הרשות הפלסטינית לאשר מבעוד מועד את כניסת המטופל לטיפול בישראל";
2. **השתלמות רפואית לצוותים הרפואיים בישראל** לצורך השתלמויות מקצועיות רפואיות והתמחויות שיש בהן כדי להביא לחיזוק ושיפור המענה הרפואי הניתן לתושבי רצועת-עזה;
3. **ביקור קרוב משפחה מקרבה ראשונה החולה במחלה קשה** אשר יש בה חשש לחיי החולה או כזו המצריכה אשפוז ממושך;
4. **טיול מאורגן לילדים חולים וילדים עם צרכים מיוחדים**.²⁰

אין מכסה להיתרי כניסה לישראל לקבלת טיפול רפואי מציל חיים או לטיפול שבלעדיו טעם החיים משתנה כליל ואין מגבלת גיל לקבלת היתר. ההיתר הוא חד-יומי או על-פי הצורך הנתמך בתוכנית טיפול בהתאם למשכה, סוגה ותדירותה. ההיתרים ניתנים כנגד הגשת בקשה מטעם מתאם הבריאות בוועדה האזרחית הפלסטינית, כפוף להצגת מסמכים ולאבחון ביטחוני בהתאם לצורך. היתר כניסת מלווה לחולה יינתן לחולה שאושרה לו בקשה לטיפול רפואי, כפוף להגשת בקשה ולקרבה משפחתית, וכניסת המלווה תתאפשר צמוד לחולה או כפוף להצגת אישור אשפוז.

נוהל "הנפקת היתרים לתושבי רצועת-עזה עבור טיפולים רפואיים" מאוקטובר 2014 קובע כי "הבקשה תאושר במקרים רפואיים בהתאם למדיניות התנועות העדכנית לאותה עת, ובעת שאין הטיפול זמין ברצועה ואין מניעה ביטחונית או אחרת פרטנית. במידה וקיימת מניעה ביטחונית לכניסת התושב על-פי גורמי הביטחון, הבקשה תסורב ותיסגר בהתאם להנחיות המפקד הרלוונטי, מקרים רפואיים דחופים/ חריגים יועברו לבחינה נוספת על-ידי ראש מינהל תיאום וקישור עזה בטרם החזרת תשובה שלילית". נציין כי על-פי הנוהל, נציג הבריאות הפלסטיני רשאי לבקש שהחלטה תישקל מחדש, בצירוף מידע ומסמכים רלוונטיים חדשים.²¹

באופן כללי, לגבי פלסטינים תושבי יהודה ושומרון ותושבי רצועת-עזה המבקשים היתר לקבלת טיפול רפואי, על-פי "נוהל אישור בקשות כניסה לישראל לצורכי טיפול רפואי וליווי חולה" מחודש יוני 2015,²² מדיניות מתפ"ש היא לצמצם את מתן ההיתרים לטיפול במרפאות פרטיות ולהגבילם למקרים האלה: בקשה של פלסטינים הנשואים לישראלים ופלסטינים פצועי תאונות עבודה, בקשות ליציאה למרפאות או לרופאים בעלי מומחיות ייחודית בתחומם שאין להם מקבילה באזור, ומקרים חריגים יבחנו בהתאם

¹⁹ שם, שם.

²⁰ שם, סטטוס ההרשאות לאוכלוסייה הפלסטינית באזור יהודה ושומרון, פרק ב' – צורכי בריאות, 11 בספטמבר 2016, עמ' 13.

²¹ שם, נוהל הנפקת היתרים לתושבי רצועת-עזה עבור טיפולים רפואיים, אוקטובר 2014.

²² מתאם פעולות הממשלה בשטחים, אישור בקשות כניסה לישראל לצורכי טיפול רפואי וליווי חולה, יוני 2015.

לחוות הדעת של מתאמת משרד הבריאות. כמו כן, לכל חולה אפשר לאשר עד שני מלווים שהם קרובי משפחה מדרגה ראשונה, פרט למקרים חריגים.²³

נציין כי במענה למרכז המחקר והמידע של הכנסת השיבו עוזרת מתאם פעולות הממשלה בשטחים ומשרד הבריאות כי הזמן הממוצע למתן תשובה על בקשת היתר כניסה לישראל לצורך טיפול רפואי הוא שלושה ימים, ובקשות דחופות מטופלות מייד.²⁴ לדברי עוזרת מתאם פעולות הממשלה בשטחים, אפשר לערער על ההחלטה ישירות במפקדת תיאום קישור או בפנייה רשמית לקצין פניות הציבור.²⁵

נוסף על ההנחיות בדבר פלסטינים המבקשים היתר לקבלת טיפול רפואי בישראל יש גם נוהל מתפ"ש "מימון טיפול רפואי לפלסטינים המפונים על-ידי צה"ל לבתי-חולים בישראל", מאוקטובר 2014, שעניינו הסדרת פינוי נפגעים פלסטינים,²⁶ ועל-פיו הוא תקף "רק במקרים בהם מדובר **בפלסטינים שנפצעו בשוגג** ולא בפלסטינים שנפגעו על רקע עיסוק בפעילות חבלנית עוינת" (ההדגשה במקור).²⁷ על-פי נוהל זה,

"פלסטיני שנפצע על-ידי כוח צה"ל במהלך פעילות מבצעית בשטחי איו"ש ועזה **יקבל טיפול ראשוני על-ידי גורמי רפואה בשטח**. במידה וקיים צורך להמשך טיפול נוסף בבית-חולים בישראל, יועבר עדכון למתאם בריאות איו"ש/עזה, לקבלת אישור ותיאום העברת הפצוע הפלסטיני לבית-חולים בישראל, ע"ג אמבולנס ישראלי. ככלל, ייבחנו כלל החלופות הקיימות להמשך הטיפול בתוך שטחי איו"ש ועזה, באמצעות גורמי רפואה ישראליים או פלסטיניים, **בטרם פינוי הפצוע לישראל**". עוד נקבע בנוהל כי "במידה ופלסטיני ייפגע כתוצאה מתאונת דרכים, ריב חמולות וכדומה, ויוחלט כי יש לפנותו לקבל טיפול רפואי בבית-חולים בישראל, הפינוי לישראל יהיה בהתאם להחלטת המשפחה או הרשות הפלסטינית ומימון הטיפול יהיה באחריות הרשות או המשפחה או חברות הביטוח (במקרה של תאונת דרכים)" (ההדגשות במקור).²⁸

3. נתונים על היתרי הכניסה לישראל שניתנו לפלסטינים לצורך טיפול רפואי

מרכז המחקר והמידע של הכנסת פנה למשרד הביטחון בבקשה לקבל נתונים על מספר הבקשות של פלסטינים תושבי איו"ש ושל פלסטינים תושבי רצועת-עזה לקבל טיפול רפואי בישראל בכל אחת מהשנים 2011–2015, כולל מספר הבקשות לקבלת שירותי אשפוז בכל אחת משנים אלו, וכן כמה מהבקשות אושרו וכמה נדחו.

ממתפ"ש לא נמסרו נתונים על מספר הבקשות שהוגשו, אלא רק על מספר ההיתרים שניתנו על-ידי לתושבי יהודה, שומרון ורצועת-עזה בשנים 2011–2015, ובנפרד נמסר מידע על מספר ההיתרים שניתנו לתושבי רצועת-עזה רק בשנים 2013–2015. ממתפ"ש נמסר כי אין באפשרותו להשיב על השאלה כמה מההיתרים לצורך קבלת טיפול רפואי היו לצורך אשפוז. אשר לבקשות שנדחו נמסר ממתפ"ש כי כ-0.5% מכלל הבקשות נדחות מסיבות ביטחוניות, ונוסף על אלה נדחות בכל שנה כ-1,000 בקשות במוצא שהתבררו כמזויפות.²⁹

²³ מתאם פעולות הממשלה בשטחים, [סטטוס ההרשאות לאוכלוסייה הפלסטינית באזור יהודה ושומרון](#) – טבלת היתרים לתושבי רצועת-עזה – צרכי בריאות, 11 בספטמבר 2016, עמ' 47.

²⁴ סגן אביתר אשכנזי, עוזר לעוזרת מתאם פעולות הממשלה בשטחים, מכתב, 26 במאי 2016.

²⁵ מירי כהן, מנהלת תחום בכיר שירותי הצלה ועזרה ראשונה, משרד הבריאות, מכתב, 1 ביוני 2016.

²⁶ רס"ן מלי מאירי, עוזרת מתאם פעולות הממשלה בשטחים, מכתב, 26 במאי 2016.

²⁷ נוהל מתפ"ש, [מימון טיפול רפואי לפלסטינים המפונים על-ידי צה"ל לבתי-חולים בישראל](#), אוקטובר 2014.

²⁸ סגן אביתר אשכנזי, עוזר עוזרת מתאם פעולות הממשלה בשטחים, מכתב 26 באוקטובר 2016.

²⁹ נוהל מתפ"ש, [מימון טיפול רפואי לפלסטינים המפונים על-ידי צה"ל לבתי-חולים בישראל](#), סעיף (ד), אוקטובר 2014. נוהל זה אינו נמצא באתר האינטרנט של מתפ"ש, בשל בעיה טכנית.

²⁹ רס"ן מלי מאירי, עוזרת מתאם פעולות הממשלה בשטחים, מכתב, 26 במאי 2016.

להלן נתונים על מספר ההיתרים שניתנו לפלסטינים תושבי יהודה ושומרון בשנים 2011–2015, לפי מקום בית-החולים.³⁰

2015	2014	2013	2012	2011	
15,621	16,767	13,563	10,591	8,755	מספר היתרים לקבלת טיפול בבתי-חולים בישראל (לא כולל מזרח-ירושלים)
79,458	92,627	82,887	94,985	87,041	מספר היתרים לקבלת טיפול בבתי-חולים במזרח-ירושלים
95,079	109,394	96,450	105,576	95,796	סך כל ההיתרים לקבלת טיפול רפואי לתושבי איו"ש

לפי הנתונים, בכל אחת מהשנים 2011–2015 ניתנו יותר מ-95,000 היתרים לתושבי יהודה ושומרון לצורך קבלת טיפול רפואי בישראל, כ-87% מהם היו לקבלת טיפול בבתי-חולים במזרח-ירושלים. עם זאת, בשנים 2011–2014 גדל מספר ההיתרים שניתנו לתושבי איו"ש לקבלת טיפול בבתי-חולים שאינם במזרח-ירושלים כמעט פי-שניים (ירידה קלה נרשמה בשנת 2015), כך ששיעור ההיתרים שניתנו לטיפול בבתי-חולים אלה גדל מכ-9% מכלל ההיתרים בשנת 2011 לכ-16% מכלל ההיתרים בשנת 2015.

להלן נתונים על מספר ההיתרים שניתנו לפלסטינים תושבי רצועת-עזה בשנים 2013–2015, לפי מקום בית-החולים.³¹

2015	2014	2013	
4,073	5,558	5,062	מספר ההיתרים לקבלת טיפול בבתי-חולים בישראל (לא כולל מזרח-ירושלים)
3,776	1,592	1,407	מספר ההיתרים לקבלת טיפול בבתי-חולים במזרח-ירושלים
7,849	7,150	6,469	סך כל ההיתרים לקבלת טיפול רפואי לתושבי רצועת-עזה

לפי הנתונים, בשנים 2013–2015 גדל מספר ההיתרים שניתנו לתושבי רצועת-עזה לצורך קבלת טיפול רפואי בישראל בכ-21%. מספר ההיתרים לתושבי עזה שניתנו לצורך קבלת טיפול בבתי-חולים במזרח-ירושלים גדל בשנים אלה כמעט פי-שלושה – בשנת 2015 הם היו כ-48% מכלל ההיתרים שניתנו לתושבי עזה לצורך קבלת טיפול רפואי בישראל, לעומת כ-22% בכל אחת מהשנים 2013–2014.

לפי הנתונים, כ-32% מכלל ההיתרים שניתנו לתושבי רצועת-עזה בשנים 2013–2015 היו לצורך קבלת טיפול רפואי בבתי-חולים במזרח-ירושלים, לעומת כ-85% מכלל ההיתרים שניתנו לתושבי איו"ש באותה תקופה. עם זאת, כאמור, מספר ההיתרים שניתנו לתושבי רצועת-עזה לצורך קבלת טיפול רפואי בבתי-חולים במזרח-ירושלים גדל במהלך השנים, כך שבשנת 2015 הם היו כ-48% מכלל ההיתרים שניתנו להם, ואילו משקל ההיתרים לצורך קבלת טיפול בבתי-חולים במזרח-ירושלים בקרב תושבי איו"ש קטן מ-91% בשנת 2011 לכ-84% בשנת 2015.

³⁰ ש.ם.

³¹ סגן אביטר אשכנזי, עוזר לעוזרת מתאם פעולות הממשלה בשטחים, מכתבים, 29 בספטמבר 2016 ו-19 באוקטובר 2016.

אין באפשרותנו להצביע על הסיבות למגמות העולות מהנתונים. נזכיר כי המטופל או הרופא המטפל מציינים בבקשה את בית-החולים שבו הטיפול מבוקש, וליחידת הבריאות של מתאם פעולות הממשלה בשטחים אין מעורבות בבחירת בית-החולים.³²

לסיכום, בשנים 2013–2015 ניתנו לפלסטינים בסך הכול 322,391 היתרי כניסה לישראל לצורך קבלת טיפול רפואי בבתי-חולים בישראל (ובכלל זה במזרח-ירושלים), כ-93% מהם לתושבי איו"ש וכ-7% לתושבי רצועת-עזה. אין בידינו מידע אם כל ההיתרים שניתנו מומשו בפועל.

4. נתונים על הטיפול הרפואי שניתן לפלסטינים בשנים 2011–2015

מרכז המחקר ומהמידע של הכנסת פנה למשרד הבריאות בבקשת מידע כמפורט להלן על כל אחת מהשנים 2011–2015: מספר הפלסטינים שקיבלו טיפול רפואי בישראל בכל אחד מבתי-החולים, וכמה מהם קיבלו שירותי אשפוז; מספר כלל ימי האשפוז של פלסטינים בכל אחד מבתי-החולים לפי מחלקות אשפוז, גיל ומגדר. במקביל פנינו בבקשת מידע דומה לכל בתי-החולים שפורטו לעיל.

פרק זה מבוסס על המידע שנמסר למרכז המחקר והמידע של הכנסת מכל אחד מבתי-החולים לאשפוז כללי שפנינו אליהם ומהנהלת קופת-חולים "שירותי בריאות כללית" על בתי-החולים הכלליים שבבעלותה. ככלל, לא הייתה אחידות בתשובות של בתי-החולים, שכן חלקם מסרו מידע חלקי או מידע על-פי הגדרות שונות. המקורות של כל הנתונים שיוצגו בפרק זה מפורטים בהערות השוליים.³³

יש לציין שהנתונים בפרק הקודם היו על מספר ההיתרים שניתנו לפלסטינים לצורך קבלת טיפול רפואי בישראל, ואילו הנתונים בפרק זה הם על כלל הפלסטינים שקיבלו טיפול רפואי בבתי-חולים בישראל (לא כולל בתי-חולים במזרח-ירושלים), ובהם פלסטינים שנכנסו לישראל לצורך קבלת טיפול רפואי ופלסטינים שנכנסו לישראל בהיתר למטרות כלשהן, ובעת שהותם בישראל נזקקו לטיפול רפואי בבית-חולים.

³² דליה בסה, מתאמת בריאות לתושבי אזור יהודה ושומרון במתאם פעולות הממשלה בשטחים, שיחת טלפון, 26 בדצמבר 2016.

³³ רו"ח אלי כהן, סמנכ"ל, ראש חטיבת הכספים, "שירותי בריאות כללית", מכתב, 1 ביוני 2016. אילנה צוויביל-ביאליק, מנהלת מחלקת גבייה, אגף הכספים, מרכז רפואי לגליל המערבי בנהריה, מכתב, 29 בספטמבר 2016.

רבקה תשובה, מנהלת קבלת חולים מרפאות ומיון, מרכז רפואי זיו בצפת, מכתב, 22 במאי 2016. ד"ר אבי ויסמן, ראש תפעול רפואה, הקריה הרפואית לבריאות האדם רמב"ם בחיפה, מכתב, 25 במאי 2016. דרורה בן-מיכאל, מנהלת מערך קבלת חולים, המרכז הרפואי הלל יפה בחדרה, מכתב, 26 במאי 2016. ד"ר דן שטינברג, סמנכ"ל מרכז הרפואי "בני ציון" בחיפה, מכתב, 19 במאי 2016. רועי כפיר, מנהל תחום כלכלה והסכמים, אגף כלכלה, הסתדרות מדיציניית הדסה, מכתב, 29 באוקטובר 2016. פרופ' יונתן לוי, מנכ"ל המרכז הרפואי שערי-צדק בירושלים, מכתב, 6 ביוני 2016. פרופ' יצחק שפירא, סמנכ"ל המרכז הרפואי ומנהל בית-החולים השיקומי במרכז הרפואי תל-אביב על שם סוראסקי (איכילוב), מכתב, 15 במאי 2016. רו"ח נועה פרסטר, סמנכ"ל כלכלה, בקרה ותקציבים, המרכז הרפואי על שם שיבא בתל-השומר, מכתב, 21 בספטמבר 2016. פנינה ארד, המרכז הרפואי וולפסון בחולון, מכתב, 12 בספטמבר 2016. אורית סעדיה, רכות בכירה, הנהלת המרכז הרפואי אסף הרופא בצריפין, מכתב, 12 בספטמבר 2016. ד"ר חזי לוי, מנהל המרכז הרפואי ברזילי באשקלון, מכתב, 8 ביוני 2016.

4.1. מספר הפלסטינים שקיבלו טיפול רפואי בבתי-חולים בישראל

להלן נתונים שנמסרו למרכז המחקר והמידע של הכנסת מ-11 בתי-החולים הממשלתיים והממשלתיים-עירוניים לאשפוז כללי, מהנהלת קופת-חולים "שירותי בריאות כללית", המפעילה בתי-חולים לאשפוז כללי, מהנהלת בית-חולים הדסה עין-כרם והר-הצופים ומבית-החולים שערי צדק על מספר הפלסטינים שקיבלו בהם שירותים רפואיים שונים – אשפוז, טיפול אמבולטורי, מיון וטיפול דיפרנציאלי – בשנים 2015–2011.

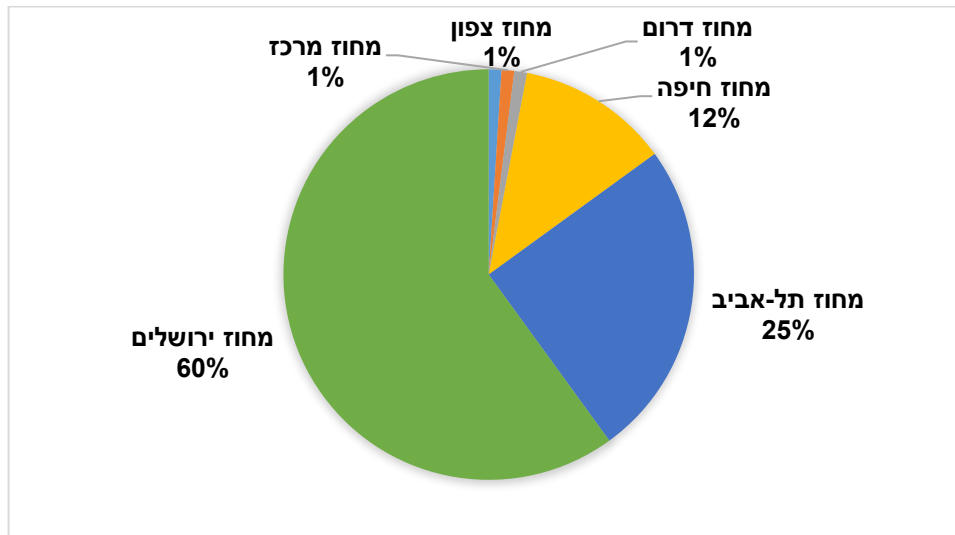
מחוז	בית-חולים	נתון	2011	2012	2013	2014	2015
	שמונת בתי-החולים של "שירותי בריאות כללית"	מספר המאושפזים (לפי ספירת תעודות זהות)	1,053	913	830	929	764
צפון	גליל מערבי – נהריה	מספר המטופלים באשפוז ובמיון	23	26	10	לא נמסר	לא נמסר
	פזורה – טבריה	מספר המטופלים (אשפוז ומיון)	23	37	37	42	45
	זיו – צפת	מספר המטופלים (אשפוז, מיון ואמבולטורי)	7	2	4	14	12
חיפה	רמב"ם – חיפה	מספר המטופלים (אשפוז, מיון, דיפרנציאלי, ואמבולטורי)	458	426	598	714	729
	הלל יפה – חדרה	מספר המטופלים (אשפוז ומיון)	209	234	311	312	326
	בני ציון – חיפה	פלסטינים מאושפזים ואלו שביקרו במיון	7	0	5	4	7
ירושלים	הדסה עין-כרם – ירושלים	מספר תושבי הרשות הפלסטינית שקיבלו טיפול רפואי בבית-החולים	3,050	3,164	3,590	3,275	3,932
	הדסה הר-הצופים – ירושלים	מספר תושבי הרשות הפלסטינית שקיבלו טיפול רפואי בבית-החולים	610	693	849	836	809
	שערי צדק – ירושלים	מספר המאושפזים	245	326	397	497	525
תל-אביב	איכילוב – תל-אביב	מספר המטופלים (אשפוז, מיון, דיפרנציאלי ואמבולטורי)	501	477	555	578	500
	שיבא – תל-השומר	מספר המטופלים באשפוז, במיון, בדיפרנציאלי, באמבולטורי	91	406	1,337	1,404	1,046
	וולפסון – חולון	מספר המטופלים (אשפוז, מיון ואמבולטורי)	503	502	555	502	580
מרכז	אסף הרופא – צריפין	מספר המטופלים (אשפוז, מיון, דיפרנציאלי ואמבולטורי)	29	32	186	169	60
דרום	ברזילי – אשקלון	מספר המטופלים (אשפוז, מיון, דיפרנציאלי ואמבולטורי)	66	39	49	139	99

ממצאים

- סיכום נתוני בתי-החולים האמורים מעלה כי בשנים 2011–2015 טופלו בהם 42,314 פלסטינים. יש לציין שכאמור, יש שונות באופי המענה של בתי-החולים על בקשתנו, ואפשר שמטופל נספר יותר מפעם אחת בשנה וכן במהלך השנים.
  - בשנים 2011–2015 חלה עלייה במספר הפלסטינים שקיבלו טיפול רפואי בבתי-החולים האמורים, מ-6,875 בשנת 2011 ל-9,434 בשנת 2015 – גידול של כ-37%.
  - כ-11% (4,489) מכלל המטופלים הפלסטינים בשנים האמורות טופלו בבתי-החולים של קופת-חולים "שירותי בריאות כללית" ברחבי הארץ.³⁴
  - 40% מכלל המטופלים הפלסטינים בשנים האמורות (17,011) טופלו בהדסה עין-כרם בירושלים, וכאמור, בכל בתי-החולים של "שירותי בריאות כללית" טופלו בשנים אלה 4,489 פלסטינים, שהיו כ-11% מכלל המטופלים הפלסטינים בכלל בתי-החולים בשנים האמורות. 10% טופלו בבית-חולים שיבא תל-השומר (4,284), 7% ברמב"ם בחיפה (2,925), 6% בוולפסון בחולון (2,642), 6% באיכילוב בתל-אביב (2,611), כ-5% בשערי צדק בירושלים (1,990), כ-3% בהלל יפה בחדרה (1,391), כ-1% באסף הרופא בצריפין (476) וכ-1% בברזילי באשקלון (392).
- להלן התפלגות 37,825 המטופלים הפלסטינים בבתי-חולים בישראל (לא כולל בתי-החולים של "שירותי בריאות כללית", שלגביהם קיבלנו כאמור תשובה מסכמת שאינה מאפשרת להבחין בין בתי-החולים), לפי מחוז.

התפלגות המטופלים הפלסטינים בשנים 2011–2015 לפי מחוזות בתי-החולים

לפי התרשים, כ-60% מכלל הפלסטינים שקיבלו טיפול רפואי בבתי-החולים המנויים בטבלה (לא כולל בתי-החולים של "שירותי בריאות כללית") בשנים 2011–2015 טופלו בשלושה בתי-חולים במחוז ירושלים: הדסה עין-כרם, הדסה הר-הצופים ושערי צדק.

³⁴ המרכז הרפואי האוניברסיטאי סורוקה בבאר-שבע; מרכז רפואי העמק בעפולה; המרכז הרפואי יוספטל באילת; המרכז הרפואי כרמל על שם ליידי דייוויס; המרכז הרפואי קפלן ברחובות; המרכז הרפואי מאיר בכפר-סבא; המרכז הרפואי רבין, קמפוס בילינסון; המרכז הרפואי רבין, קמפוס גולדה – השרון בפתח-תקווה; מרכז שניידר לרפואת ילדים בפתח-תקווה.

4.2. מספר הפלסטינים שקיבלו שירותי אשפוז בבתי-החולים בישראל

להלן נתונים על מספר הפלסטינים שקיבלו שירותי אשפוז בבתי-חולים בישראל:

מחוז	בית-חולים	מספר המאושפזים	2011	2012	2013	2014	2015
	שמונת בתי-החולים של "שירותי בריאות כללית"	מספר המאושפזים	1,053	913	830	929	764
צפון	גליל מערבי – נהריה	מספר המטופלים באשפוז	8	9	9	לא נמסר	לא נמסר
	פזריה – טבריה	מספר המטופלים באשפוז	2	0	4	6	4
	זיו – צפת	מספר המטופלים באשפוז	1	2	1	4	2
חיפה	רמב"ם – חיפה	מספר המטופלים באשפוז	101	93	143	176	182
	הלל יפה – חדרה	מספר המטופלים באשפוז	56	59	82	79	89
	בני ציון – חיפה	מאושפזים	3	0	2	4	4
ירושלים	הדסה עין-כרם – ירושלים	מספר הפלסטינים שקיבלו שירותי אשפוז	536	544	803	756	928
	הדסה הר-הצופים – ירושלים	מספר הפלסטינים שקיבלו שירותי אשפוז	76	78	90	86	93
	שערי צדק ירושלים	מספר המאושפזים	245	326	397	497	525
תל-אביב	איכילוב – תל-אביב	מספר המטופלים באשפוז	295	312	268	271	317
	שיבא בתל-השומר	מספר המטופלים באשפוז	30	107	297	329	204
	וולפסון חולון	מטופלים באשפוז	307	284	277	202	256
מרכז	אסף הרופא בצריפין	מטופלים באשפוז	22	24	71	49	32
דרום	ברזילי באשקלון	מספר המטופלים באשפוז	46	23	30	109	75

- בשנים 2011–2015 קיבלו 15,831 פלסטינים שירותי אשפוז בבתי-החולים המנויים ברשימה, והם כ-37% מכלל הפלסטינים שקיבלו טיפול רפואי מכל סוג בבתי-החולים האלה. מספר המאושפזים הפלסטינים גדל בתקופה זו מ-2,781 בשנת 2011 ל-3,475 בשנת 2015 – גידול של 25%.
- כ-28% (4,489) מכלל הפלסטינים שאושפזו בבתי-החולים האלה בשנים 2011–2015 אושפזו בבתי-החולים של "שירותי בריאות כללית", וכ-23% (3,567) אושפזו בהדסה עין-כרם בירושלים.

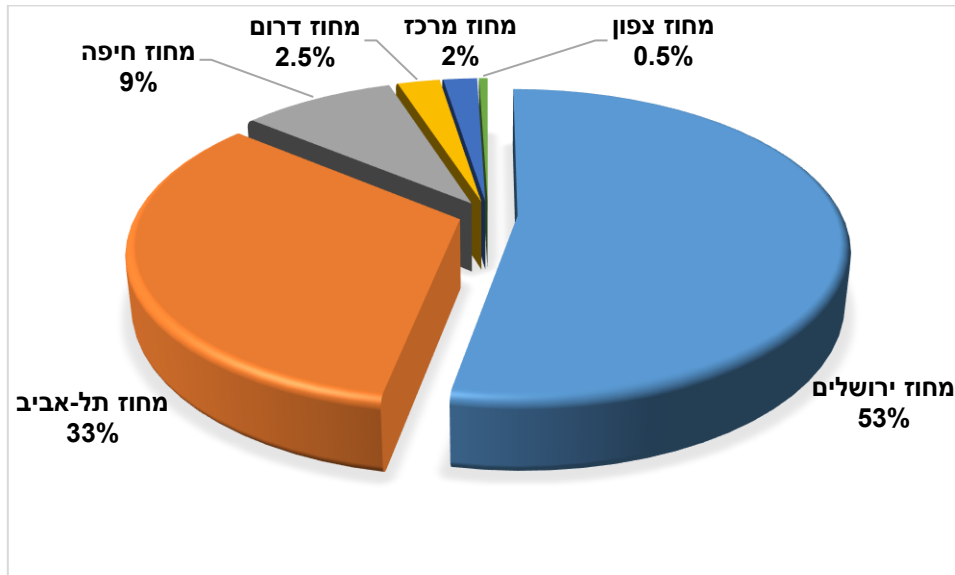

הכנסת

מרכז המחקר והמידע

להלן התפלגות 11,342 הפלסטינים שאושפזו בבתי-חולים בישראל (לא כולל בתי-החולים של "שירותי בריאות כללית", שלגביהם קיבלנו כאמור תשובה מסכמת שאינה מאפשרת להבחין בין בתי-החולים) לפי מחוז.

התפלגות המאושפזים הפלסטינים בשנים 2011–2015 לפי מחוזות בתי-החולים

יותר ממחצית (53%) מהמאושפזים הפלסטינים התאשפזו בשלושת בתי-החולים במחוז ירושלים: הדסה עין-כרם, הדסה הר-הצופים ושערי צדק. כ-33% אושפזו בבתי-חולים במחוז תל-אביב וכ-9% במחוז חיפה.

אפשר להצביע על הבדלים בין התפלגות המטופלים הפלסטינים להתפלגות המאושפזים הפלסטינים לפי מחוזות בתי-החולים:

- ♦ כ-60% מכלל המטופלים הפלסטינים טופלו בשלושת בתי-החולים במחוז ירושלים (הדסה עין-כרם, הדסה הר-הצופים ושערי צדק), אך שיעור המאושפזים בבתי-חולים אלה היה נמוך יותר, 53% מכלל המאושפזים הפלסטינים.
- ♦ כ-25% מכלל המטופלים הפלסטינים טופלו בבתי-חולים במחוז תל-אביב, אך אושפזו בהם כ-33% מכלל המאושפזים הפלסטינים.
- ♦ בבתי-החולים במחוז חיפה טופלו כ-12% מכלל המטופלים הפלסטינים, אך רק כ-9% מכלל המאושפזים הפלסטינים אושפזו בהם.
- ♦ כ-1% מכלל המטופלים הפלסטינים טופלו בבית-חולים ברזילי באשקלון, אך 2.5% מכלל המאושפזים הפלסטינים אושפזו בו.

4.3. התפלגות הפלסטינים שקיבלו טיפול רפואי בישראל לפי מגדר וגיל

על בקשת מרכז המחקר והמידע של הכנסת לקבל נתונים על התפלגות הפלסטינים שקיבלו טיפול רפואי בבית-החולים לפי מגדר ולפי גיל השיבו רק חלק מבתי-החולים, ויש שונות בנתון שפילחו לפי פרמטרים אלה. "שירותי בריאות כללית" העבירה לידנו פילוח של ימי האשפוז, הדסה עין-כרם והדסה הר-הצופים העבירו לידנו פילוח של מספר האשפוזים ומספר ימי האשפוז, רמב"ם העבירו לידנו פילוח של מספר האשפוזים ושערי צדק העבירו פילוח של מספר המאושפזים. יש לשים לב לכך שיש הבדל בין מספר המאושפזים לבין מספר האשפוזים ומספר ימי האשפוז, שכן מאושפז (אדם אחד) עשוי להיות מאושפז מספר משתנה של ימים (מספר ימי האשפוז) ואף להתאשפז כמה פעמים (מספר האשפוזים), ולכן אין אפשרות להשוות בין הנתונים שהועברו לידנו מבתי-החולים האמורים. משום כך נציג את המידע שנמסר לנו מכל בית-חולים בנפרד.

מספר ימי האשפוז של פלסטינים בבתי-החולים של "שירותי בריאות כללית" בשנים 2011–2015, לפי

גיל ומגדר³⁵

גיל	מגדר	2011	2012	2013	2014	2015
בגיר	זכר	4,265	2,465	2,032	2,850	1,181
	נקבה	3,439	2,184	1,685	2,477	1,363
	לא ידוע	17	445			
סך הכול – בגירים		7,721	5,094	3,717	5,327	2,544
קטין	זכר	3,801	2,891	2,225	3,089	1,228
	נקבה	3,459	3,137	1,890	2,456	1,164
	לא ידוע		4			5
סך הכול – קטינים		7,260	6,032	4,115	5,545	2,397

- כ-53% מכלל ימי האשפוז של פלסטינים בגירים (לא כולל "לא ידוע") וכ-52% מכלל ימי האשפוז של פלסטינים קטינים (לא כולל "לא ידוע") בבתי-החולים של "שירותי בריאות כללית" בשנים 2011–2015 היו של זכרים.
- שיעור ימי האשפוז של קטינים פלסטינים בשנים האלה בבתי-החולים של "שירותי בריאות כללית" נע בין 48% מכלל ימי האשפוז של פלסטינים (בשנת 2011) ו-54% מכלל ימי האשפוז של פלסטינים (בשנת 2012).

³⁵ רו"ח אלי כהן, סמנכ"ל ראש חטיבת כספים, "שירותי בריאות כללית", מכתב, 1 ביוני 2016.

מספר האשפוזים של פלסטינים בבית-החולים רמב"ם בחיפה בשנים 2011–2015, לפי גיל ומגדר³⁶

2015	2014	2013	2012	2011	גיל ומגדר	
119	84	166	94	137	זכר	גיל 0–14
97	118	81	59	84	נקבה	
216	202	247	153	221	סך הכול – 0–14	
115	81	79	39	34	זכר	גיל 15 ומעלה
70	75	41	21	34	נקבה	
185	156	120	60	68	סך הכול – 15 ומעלה	

- 64% מכלל האשפוזים של פלסטינים בבית-החולים רמב"ם בשנים 2011–2015 היו של גילאי 0–14.
- 58% מכלל האשפוזים של פלסטינים גילאי 0–14 ו-59% מכלל האשפוזים של פלסטינים גילאי 15 ומעלה היו של גברים.

מספר המאושפזים הפלסטינים בבית-החולים שערי צדק בירושלים בשנים 2011–2015, לפי מגדר³⁷

2015	2014	2013	2012	2011	מגדר
375	328	265	201	144	גברים
150	169	132	125	101	נשים
525	497	397	326	245	סך הכול – מאושפזים

שיעור הגברים הפלסטינים שאושפזו בבית-החולים שערי צדק בכל שנה היה גבוה משיעור הנשים, ונע בין 59% מכלל המאושפזים (בשנת 2011) ל-71% מכלל המאושפזים (בשנת 2015).

מספר האשפוזים ומספר ימי האשפוז של פלסטינים בהדסה עין-כרם בירושלים, לפי מגדר³⁸

2015	2014	2013	2012	2011	מגדר	
1,145	1,027	938	613	551	זכר	אשפוזים
738	659	592	493	449	נקבה	
1,883	1,686	1,530	1,106	1,000	סך הכול – אשפוזים	
9,275	7,920	7,028	5,506	4,304	זכר	ימי אשפוז
5,326	4,464	4,044	3,849	2,924	נקבה	
14,601	12,384	11,072	9,355	7,228	סך הכול – ימי אשפוז	

59% מכלל האשפוזים ו-62% מכלל ימי האשפוז של פלסטינים בהדסה עין-כרם בשנים 2011–2015 היו של גברים.

³⁶ ד"ר אבי ויזמן, ראש תפעול רפואה, הקריה הרפואית לבריאות האדם רמב"ם, מכתב, 25 במאי 2016.

³⁷ פרופ' יונתן לוי, מנכ"ל בית-החולים שערי צדק בירושלים, מכתב, 6 ביוני 2016.

³⁸ רועי כפיר, מנהל תחום כלכלה והסכמים, אגף כלכלה, הסתדרות מדיצינית הדסה, מכתב, 29 באוקטובר 2016.

מספר האשפוזים ומספר ימי האשפוז של פלסטינים בהדסה עין-כרם בירושלים, לפי גיל³⁹

2015	2014	2013	2012	2011	גיל	
841	660	659	505	462	עד 18	אשפוזים
1,042	1,026	871	600	520	+18	
			1	18	לא ידוע	
1,883	1,686	1,530	1,106	1,000	סך הכול – אשפוזים	
5,927	4,771	4,728	4,119	4,061	עד 18	ימי אשפוז
8,674	7,613	6,344	5,235	2,946	+18	
			1	221	לא ידוע	
14,601	12,384	11,072	9,355	7,228	סך הכול – ימי אשפוז	

כ-43% מכלל האשפוזים (לא כולל "לא ידוע") וכ-43% מכלל ימי האשפוז (לא כולל "לא ידוע") של פלסטינים בהדסה עין-כרם בשנים 2011–2015 היו של בני פחות מ-18.

מספר ימי האשפוז ומספר האשפוזים של פלסטינים בהדסה הר-הצופים בירושלים, לפי מגדר⁴⁰

2015	2014	2013	2012	2011	מגדר	
58	44	51	67	60	זכר	אשפוזים
54	65	69	46	44	נקבה	
112	109	120	113	104	סך הכול – אשפוזים	
374	305	426	593	547	זכר	ימי אשפוז
307	317	468	314	222	נקבה	
681	622	894	907	769	סך הכול – ימי אשפוז	

50% מכלל האשפוזים של פלסטינים ו-58% מכלל ימי האשפוז של פלסטינים בבית-החולים הדסה הר-הצופים בירושלים בשנים 2011–2015 היו של גברים.

מספר ימי האשפוז ומספר האשפוזים של פלסטינים בהדסה הר-הצופים בירושלים, לפי גיל⁴¹

2015	2014	2013	2012	2011	גיל	
39	31	52	45	52	עד 18	אשפוזים
73	78	68	68	49	+18	
				3	לא ידוע	
112	109	120	113	104	סך הכול – אשפוזים	
222	220	521	480	411	עד 18	ימי אשפוז
459	402	373	427	295	+18	
				63	לא ידוע	
681	622	894	907	769	סך הכול – ימי אשפוז	

39% מכלל האשפוזים (לא כולל "לא ידוע") של פלסטינים ו-49% מכלל ימי האשפוז של פלסטינים בהדסה הר-הצופים בירושלים בשנים 2011–2015 היו של בני פחות מ-18.

³⁹ רועי כפיר, מנהל תחום כלכלה והסכמים, אגף כלכלה, הסתדרות מדיצינית הדסה, מכתב, 29 באוקטובר 2016.

⁴⁰ שם.

⁴¹ שם.

5. נתונים על אשפוז פלסטינים בשנים 2011–2015 לפי מחלקות אשפוז

בתי-החולים המפורטים להלן מסרו למרכז המחקר והמידע של הכנסת מידע על שירותי אשפוז לפלסטינים לפי מחלקות אשפוז: "שירותי בריאות כללית" על בתי-החולים שבבעלותה, הדסה עין-כרם והדסה הר-הצופים בירושלים, איכילוב בתל-אביב, שיבא תל-השומר, רמב"ם בחיפה, שערי צדק בירושלים וברזילי באשקלון. רוב בתי-החולים האלה מסרו מידע על מספר ימי האשפוז, וחלקם מסרו מידע על מספר המאושפזים.

להלן נציג נתונים על מספר ימי האשפוז של פלסטינים בשנים 2011–2015 בבתי-החולים האמורים לפי מחלקות מרכזיות. נציין כי בכל טבלה פורטו המחלקות שקובצו יחד בהגדרה הכוללת המוצגת בטבלה, אולם יש מחלקות שעשויות להיכלל ביותר מטבלה אחת – לדוגמה, המטואונקולוגיה ילדים נכללת בטבלה המרכזת את מספר ימי האשפוז במחלקות אונקולוגית והמטואונקולוגית, אך תיכלל גם בטבלה המרכזת את כל המחלקות המיועדות לילדים. המקורות לכל הנתונים שיוצגו בפרק זה מפורטים בהערת השוליים.⁴²

כפי שיוצג להלן, 51% מכלל ימי האשפוז של פלסטינים היו במחלקות המיועדות לילדים. בהתייחס לימי אשפוז לפי מחלקות אשפוז, שיעור ימי האשפוז הגבוה ביותר של פלסטינים היה לפי סדר יורד: במחלקות אונקולוגיה והמטואונקולוגיה; במחלקות כירורגית ונירוכיורגית; במחלקות פנימיות; במחלקות קרדיולוגיה, לב וחזה; במחלקות יולדות ויילודים; במחלקת נשים; במחלקות אורתופדיה ובמחלקת נירולוגיה. נדגיש כי עיבוד זה מבוסס רק על הנתונים שהתקבלו משישה בתי-חולים ועל תשובת "שירותי בריאות כללית" על בתי-החולים שבבעלותה, שכן לא מכל בתי-החולים התקבל מידע כאמור.

⁴² מקור הנתונים: רו"ח נועה פרסטר, סמנכ"ל כלכלה, בקרה ותקציבים, המרכז הרפואי על שם שיבא בתל-השומר, מכתב, 21 בספטמבר 2016.

רועי כפיר, מנהל תחום כלכלה והסכמים, אגף כלכלה, הסתדרות מדיציניית הדסה, מכתב, 29 באוקטובר 2016.
פרופ' יצחק שפירא, סמנכ"ל המרכז הרפואי ומנהל בית-החולים השיקומי, המרכז הרפואי תל-אביב על שם סוראסקי (איכילוב), מכתב, 15 במאי 2016.

רו"ח אלי כהן, סמנכ"ל, ראש חטיבת הכספים, "שירותי בריאות כללית", מכתב, 1 ביוני 2016.

ד"ר חזי לוי, מנהל המרכז הרפואי ברזילי באשקלון, מכתב, 8 ביוני 2016.

ד"ר אבי ויסמן, ראש תפעול רפואה, הקריה הרפואית לבריאות האדם רמב"ם בחיפה, מכתב, 25 במאי 2016.

פרופ' יונתן לוי, מנכ"ל המרכז הרפואי שערי צדק בירושלים, מכתב, 6 ביוני 2016.

מספר ימי האשפוז של פלסטינים במחלקות המיועדות לילדים בשנים 2011–2015

מחלקות	שיעור ימי האשפוז של פלסטינים במחלקות לילדים מכלל ימי האשפוז של פלסטינים בבית-החולים	מספר ימי האשפוז של פלסטינים במחלקות לילדים	מספר ימי האשפוז של פלסטינים בבית-החולים	בית-חולים
שיקום ילדים – 122 כירורגיה ילדים – 3,516 ילדים – 20,889 טיפול נמרץ ילדים – 4,269 קרדיולוגיה ילדים – 8,753 המטואונקולוגיה ילדים – 17,967	79%	55,516	70,672 (כולל דיפרנציאלי)	שיבא
ילדים המטואונקולוגיה – 8,814 ילדים כללי וכירורגיה – 9,230 ילדים – טיפול נמרץ – 2,403 ילדים – פסיכיאטריה – 50	39%	20,497	52,939	הדסה עין-כרם
ילדים – 2,353 ילדים – טיפול נמרץ – 1,022 ילדים – כירורגיה – 1,041 ילדים – כירורגיה מוגברת – 6,568 ילדים המטואונקולוגיה – 18,828	57%	29,812	52,685	איכילוב
ילדים כללי – 7,647	15%	7,647	49,752	"כללית"
ילדים כללי – 5,437 ילדים אונקולוגיה – 2,420 ילדים – כירורגיה – 152 ילדים נוירוכירורגיה – 103 ילדים – אורתופדיה – 52 ילדים – טיפול נמרץ – 352	70%	8,516	12,156	רמב"ם
ילדים כירורגיה – 36 ילדים טיפול נמרץ – 813 ילדים כללי – 465	25%	1,314	5,242	ברזילי
ילדים כללי – 1,554 ילדים – כירורגיה – 52	41%	1,606	3,873	הדסה הר-הצופים

- כ-51% (124,908) מכלל ימי האשפוז של פלסטינים בשנים 2011–2015 בבתי-החולים האמורים היו במחלקות הילדים.
- שיעור ימי האשפוז של פלסטינים במחלקות ילדים מכלל ימי האשפוז של פלסטינים בכל אחד מבית-החולים האמורים בשנים 2011–2015: שיבא – 79% (כולל טיפול דיפרנציאלי); רמב"ם – 70%; איכילוב – 57%; הדסה הר-הצופים – 41.5%; הדסה עין-כרם – 39%; ברזילי – 25%; בתי-החולים של "שירותי בריאות כללית" – 15%.
- כ-38% (48,029) מ-124,908 ימי האשפוז של פלסטינים במחלקות הילדים בבתי-החולים האמורים בשנים 2011–2015 היו במחלקות אונקולוגיה והמטואונקולוגיה.
- שיעור ימי האשפוז של ילדים פלסטינים במחלקות אונקולוגיה והמטואונקולוגיה מכלל ימי האשפוז של ילדים פלסטינים בכל אחד מבתי-החולים שלהן בשנים 2011–2015: איכילוב – 63%; הדסה עין-כרם – 43%; שיבא – 32.5% (כולל דיפרנציאלי); רמב"ם – כ-28%.

הכנסת

מרכז המחקר והמידע

- נוסף על הנתונים שבטבלה, מ-1,990 המאושפזים הפלסטינים בשנים 2011–2015 בבית-החולים שערי צדק בירושלים, 16% (323) היו ילדים שאושפזו במחלקות ילדים: 144 במיון ילדים; 137 בילדים כללי; 35 בטיפול נמרץ ילדים ושבעה באורולוגית ילדים.

מספר ימי האשפוז של פלסטינים במחלקות אונקולוגיה והמטואונקולוגיה והמטולוגיה 2011-2015

פירוט המחלקות ומספר ימי האשפוז של פלסטינים בכל מחלקה	שיעור ימי האשפוז של פלסטינים במחלקות אלו מכלל ימי האשפוז של פלסטינים בבית-החולים	מספר ימי האשפוז של פלסטינים במחלקות אלו	מספר ימי האשפוז של פלסטינים בבית-החולים	בית-חולים
אונקולוגיה – 1,100 המטואונקולוגיה – 4,958 המטואונקולוגיה ילדים – 17,967 הוספיס תומך אונקולוגיה – 18	34%	24,043	70,672 (כולל דיפרנציאלי)	שיבא
ילדים המטואונקולוגיה – 8,814 אונקולוגיה – 2,137 המטולוגיה – 5,019	30%	15,970	52,939	הדסה עין-כרם
אונקולוגיה ואורתופדיה אונקולוגית – 3,324 ילדים המטואונקולוגיה – 18,828	42%	22,152	52,685	איכילוב
אונקולוגיה – 4,691 המטואונקולוגיה – 3,126 המטולוגיה – 1,822	19%	9,639	49,752	בתי-החולים של "כללית"
אונקולוגיה – 581 המטולוגיה – 411 ילדים אונקולוגיה – 2,420	28%	3,412	12,156	רמב"ם
המטולוגיה – 75	1.4%	75	5,242	ברזילי

- 31% (75,291) מכלל ימי האשפוז של פלסטינים בבתי-החולים האמורים בשנים 2011–2015 היו במחלקות אונקולוגיה, המטואונקולוגיה והמטולוגיה. השיעור הגבוה ביותר של ימי אשפוז של פלסטינים במחלקות אלו מכלל ימי האשפוז של פלסטינים בבית-החולים היה באיכילוב בתל-אביב – 42% מכלל ימי האשפוז של פלסטינים בבית-חולים זה, והשיעור הנמוך ביותר היה בבית-חולים ברזילי באשקלון – כ-1.4%.
- 64% מכלל ימי האשפוז של פלסטינים במחלקות אלו היו במחלקות ילדים – 48,029 ימי אשפוז.
- נוסף על הנתונים שבטבלה, בשנים 2011–2015 אושפזו 11 פלסטינים במחלקה אונקו-המטולוגיה בבית-החולים שערי צדק בירושלים, והיו כ-0.6% מכלל המאושפזים הפלסטינים בשערי צדק באותה תקופה.

מספר ימי האשפוז של פלסטינים במחלקות כירורגיה ונירוכירורגיה בשנים 2011–2015

פירוט המחלקות ומספר ימי האשפוז של פלסטינים בכל מחלקה	שיעור ימי האשפוז של פלסטינים במחלקות אלו מכלל ימי האשפוז של פלסטינים בבית-החולים	מספר ימי האשפוז של פלסטינים במחלקות אלו	מספר ימי האשפוז של פלסטינים בבית-החולים	בית-חולים
כירורגית כף-יד – 195 כירורגית כלי דם – 283 כירורגיה כללית – 1,003 כירורגית פלסטית – 917 כירורגית לב וחזה – 456 נירוכירורגיה – 690 כירורגית ילדים – 3,516	10%	7,060	70,672 (כולל דיפרנציאלי)	שיבא
ילדים – כירורגיה – 4,918 כירורגיה – 4,532 כירורגיה השתלה – 292 כירורגיה – לב-חזה – 1,145 כירורגיה כלי דם – 587 כירורגיה פה ולסת – 242 נירוכירורגיה – 2,106	26%	13,822	52,939	הדסה עין-כרם
כירורגית ילדים וכירורגית ילדים מוגברת – 7,609 כירורגיה פלסטית – 637 כירורגיה כללית, כירורגיה מוגברת וכירורגיה אשפוז קצר – 1,456 כירורגית חזה – 263 כירורגית כלי דם – 236 נירוכירורגיה – 1,358 טיפול נמרץ כירורגי – 1,332	24%	12,891	52,685	איכילוב
כירורגיה – 4,618 נירוכירורגיה – 1,043	11%	5,661	49,752	"כללית"
ילדים נירוכירורגיה – 103 ילדים כירורגיה – 152 כירורגיה פה ולסת – 95 כירורגית כלי דם – 42 כירורגית כף יד – 7 מערך כירורגי – 146 נירוכירורגיה – 158	6%	703	12,156	רמב"ם
כירורגיה כללית – 682 כירורגית ילדים – 36	14%	718	5,242	ברזילי
ילדים כירורגיה – 52 כירורגית כללית – 348	10%	400	3,873	הדסה הר-הצופים

- 17% מכלל ימי האשפוז של פלסטינים (41,255) בשנים 2011–2015 בבתי-החולים האמורים היו במחלקות כירורגיה ונירוכירורגיה.
- 26% מכלל ימי האשפוז של פלסטינים בבית-החולים הדסה עין-כרם בשנים 2011–2015 היו במחלקות כירורגיה ונירוכירורגיה, ובאיכילוב – 24% מכלל ימי האשפוז.
- נוסף על הנתונים שבטבלה, 188 פלסטינים אושפזו בשנים 2011–2015 במחלקה הכירורגית בבית-החולים שערי צדק, והיו כ-9% מכלל המאושפזים הפלסטינים בבית-החולים בשנים האלה.

מספר ימי האשפוז של פלסטינים במחלקות פנימיות (כולל מחלקת השהיה) בשנים 2011–2015

שיעור ימי האשפוז של פלסטינים במחלקות אלו מכלל ימי האשפוז של פלסטינים בבית-החולים	מספר ימי האשפוז של פלסטינים במחלקות אלו	מספר ימי האשפוז של פלסטינים בבית-החולים	בית - חולים
3%	2,322	70,672 (כולל דיפרנציאלי)	שיבא
7%	3,823	52,939	הדסה עין-כרם
16%	8,474	52,685	איכילוב
10%	4,888	49,752	"כללית"
4%	445	12,156	רמב"ם
22%	1,177	5,242	ברזילי
14%	528	3,873	הדסה הר-הצופים

- מספר ימי האשפוז של פלסטינים במחלקות הפנימיות בשנים 2011–2015 היה 21,657, שהיו כ-9% מכלל ימי האשפוז של פלסטינים בבתי-החולים האמורים בשנים אלו.
- 22% מכלל ימי האשפוז של פלסטינים בברזילי בשנים 2011–2015 היו במחלקות הפנימיות, אחרי מבחינת נתון זה איכילוב – 16%, ואחרי הדסה הר-הצופים בירושלים – 14%.
- נוסף על הנתונים שבטבלה, כ-2% (37) מכלל 1,990 המאושפזים הפלסטינים בשערי צדק בשנים 2011–2015 אושפזו במחלקה פנימית.

מספר ימי האשפוז של פלסטינים במחלקות קרדיולוגיה, לב וחזה בשנים 2011–2015

מחלקות	שיעור ימי האשפוז של פלסטינים במחלקות אלו מכלל ימי האשפוז של פלסטינים בבית-החולים	מספר ימי האשפוז של פלסטינים במחלקות אלו	מספר ימי האשפוז של פלסטינים בבית-החולים	בית-חולים
קרדיולוגיה – 163 כירורגית לב – 251 כירורגית חזה – 205 קרדיולוגיה ילדים – 8,753	13%	9,372	70,672 (כולל דיפרנציאלי)	שיבא
קרדיולוגיה – 721 טיפול נמרץ לב – 345 כירורגית לב חזה – 1,145	4%	2,211	52,939	הדסה עין-כרם
קרדיולוגיה – 155 צנתורים – 1 טיפול נמרץ כירורגית חזה – 90 טיפול נמרץ לב – 74 כירורגית חזה – 263	1.1%	583	52,685	איכילוב
חזה ולב – 811 טיפול נמרץ לב – 639 קרדיולוגיה – 12	3%	1,462	49,752	"כללית"
חזה – 127 ניתוחי לב – 25 מכון הלב – 80	2%	232	12,156	רמב"ם
קרדיולוגיה – 11 טיפול נמרץ לב – 34	0.9%	45	5,242	ברזילי
טיפול נמרץ לב – 5	0.1%	5	3,873	הדסה הר-הצופים

הכנסת

מרכז המחקר והמידע

- 5.6% (13,910) מכלל ימי האשפוז של פלסטינים בבתי-החולים האמורים בשנים 2011–2015 היו במחלקות לב, חזה וקרדיולוגיה.
- ככלל, שיעור ימי האשפוז של פלסטינים במחלקות אלו מכלל ימי האשפוז בכל אחד מבתי-החולים נמוך, למעט בית-החולים שיבא, שבו שיעור ימי האשפוז (כולל דיפרנציאלי) במחלקות אלו היה 13%.
- 93% מכלל ימי האשפוז (כולל דיפרנציאלי) של פלסטינים במחלקות לב, חזה וקרדיולוגיה בבית-החולים שיבא היו של ילדים פלסטינים בקרדיולוגיה ילדים.
- נוסף על הנתונים שבטבלה, בשנים 2011–2015 אושפזו בשערי צדק 55 פלסטינים במחלקות קרדיולוגיה (35) וביחידת הלב (20), והיו כ-3% מכלל 1,990 המאושפזים הפלסטינים בבית-חולים זה בתקופה זו.

מספר ימי האשפוז במחלקות יולדות ויילודים בשנים 2011–2015

מחלקות	שיעור ימי האשפוז של פלסטינים במחלקות אלו מכלל ימי האשפוז של פלסטינים בבית-החולים	מספר ימי האשפוז של פלסטינים במחלקות אלו	מספר ימי האשפוז של פלסטינים בבית-החולים	בית-חולים
יילודים – 280 היריון בסיכון – 198	0.7%	478	70,672 (כולל דיפרנציאלי)	שיבא
יולדות – 234 גינקולוגיה ביולדות – 50 טיפול ביילוד – 209	1%	493	52,939	הדסה עין-כרם
יולדות – 27 יילודים – 9 היריון בסיכון – 13 חדר לידה והתעוררות מיילדות – 2 טיפול מיוחד ביילוד – 16	0.1%	67	52,685	איכילוב
יילודים – 5,742 היריון בסיכון – 1,051 יולדות – 958 יילוד – טיפול מיוחד 270	16%	8,021	49,752	"כללית"
פגים – 84 תינוקות ויונקים – 50 מיילדות – 46	1.5%	180	12,156	רמב"ם
יילודים – 30 פגים – 28 היריון בסיכון – 5 יולדות – 46	2%	109	5,242	ברזילי
יולדות – 102 סיבוכי היריון – 58 פגייה – 257	11%	417	3,873	הדסה הר-הצופים

- כ-4% (9,765) מכלל ימי האשפוז של פלסטינים בבתי-החולים האמורים בשנים 2011–2015 היו במחלקות יולדות, יילודים, פגים והיריון בסיכון.
- בכל אחד מבתי-החולים איכילוב, שיבא, הדסה עין-כרם ורמב"ם שיעור מזערי מימי האשפוז של פלסטינים בשנים 2011–2015 היה במחלקות האמורות: איכילוב (0.1%); שיבא (0.7%), הדסה עין-כרם (1%) ורמב"ם (1.5%).

- כ-16% (8,021) מכלל ימי האשפוז של פלסטינים בבתי-החולים של "שירותי בריאות כללית" בשנים 2011–2015 היו במחלקות האמורות, מהם 72% במחלקת יילודים, 13% בגין היריון בסיכון, 12% במחלקת יולדות ו-3% במחלקת טיפול מיוחד ביילוד.
- כ-11% (417) מכלל ימי האשפוז של פלסטינים בבית-החולים הדסה הר-הצופים בשנים 2011–2015 היו במחלקות האמורות, מהם 62% בפגייה, 24% במחלקת יולדות ו-14% בגין היריון בסיכון.
- נוסף על הנתונים שבטבלה, כ-11% (228) מכלל הפלסטינים שאושפזו בבית-החולים שערי צדק בשנים אלה אושפזו במחלקות האלה: יולדות (119), חדר לידה (83), הפריה חוץ-גופית (15), היריון בסיכון (6), תינוקות (4) וטיפול נמרץ ביילוד (1).

אשר למחלקות נשים, בשנים 2011–2015 היו כ-0.4% (1,079) מכלל ימי האשפוז של פלסטינים במחלקות נשים: 376 ימי אשפוז בבתי-החולים של "שירותי בריאות כללית"; 322 ימי אשפוז בהדסה עין-כרם; 86 ימי אשפוז בהדסה הר-הצופים; 80 ימי אשפוז בברזילי; 70 ימי אשפוז באיכילוב; 53 ימי אשפוז ברמב"ם, ובשיבא 92 ימי אשפוז (כולל דיפרנציאלי). נוסף על הנתונים שבטבלה, בשנים 2011–2015 אושפזו במחלקת נשים בשערי צדק 90 פלסטיניות, שהן כ-4.5% מכלל הפלסטינים שאושפזו בבית-החולים בשנים האלה.

מספר ימי האשפוז של פלסטינים במחלקות אורתופדיות בשנים 2011–2015:

מחלקות	שיעור ימי האשפוז של פלסטינים במחלקות אלו מכלל ימי האשפוז של פלסטינים בבית-החולים	מספר ימי האשפוז של פלסטינים במחלקות אלו	מספר ימי האשפוז של פלסטינים בבית-החולים	בית-חולים
שיקום אורתופדי – 161 אורתופדיה – 855	1.5%	1,016	70,672 (כולל דיפרנציאלי)	שיבא
	5%	2,779	52,939	הדסה עין-כרם
אורתופדיה אונקולוגית – 525 אורתופדיה כללית – 516	2%	1,041	52,685	איכילוב
	3%	1,311	49,752	"כללית"
אורתופדיה ילדים – 52 מערך אורתופדי – 174	2%	226	12,156	רמב"ם
אורתופדי – 639 שיקום אורתופדי – 112	14%	751	5,242	ברזילי
	6%	238	3,873	הדסה הר-הצופים

- כ-3% (7,362) מכלל ימי האשפוז של פלסטינים בבתי-החולים האלה בשנים 2011–2015 היו במחלקה האורתופדית.
- בשנים 2011–2015 היה שיעור ימי האשפוז של פלסטינים במחלקה האורתופדית מכלל ימי האשפוז של פלסטינים בכל אחד מבתי-החולים האלה: ברזילי – 14%; הדסה הר-הצופים – 6%; הדסה עין-כרם – 5%. ביתר בתי-החולים השיעורים נעו בין 1% ל-3%.

מספר ימי האשפוז של פלסטינים במחלקות נויורולוגיות בשנים 2011–2015

שיעור ימי האשפוז של פלסטינים במחלקות אלו מכלל ימי האשפוז של פלסטינים בבית-החולים	מספר ימי האשפוז של פלסטינים במחלקות אלו	מספר ימי האשפוז של פלסטינים בבית-החולים	בית-חולים
0.2%	135	70,672 (כולל דיפרנציאלי)	שיבא
1%	499	52,939	הדסה עין-כרם
1%	646	52,685	איכילוב
0.5%	250	49,752	"כללית"
0.2%	22	12,156	רמב"ם
1%	48	5,242	ברזילי

בשנים 2011–2015 היה מספר ימי האשפוז של פלסטינים במחלקה הנוירולוגית 1,600, כ-0.7% מכלל ימי האשפוז של פלסטינים בבתי-החולים האמורים באותה תקופה.

מספר ימי האשפוז של פלסטינים במחלקות אחרות בשנים 2011–2015

- **מחלקה להשתלות** – מספר ימי האשפוז של מטופלים פלסטינים במחלקת ההשתלות בהדסה עין-כרם בירושלים היה 292. בבתי-החולים של "שירותי בריאות כללית" היו בשנים האמורות 88 ימי אשפוז במחלקות להשתלות איברים.⁴³
- **השתלת מוח עצם** – בשנים האמורות היה מספר ימי האשפוז של מטופלים פלסטינים במחלקת השתלת מוח עצם באיכילוב 1,723, שהיו כ-3.3% מכלל ימי האשפוז של פלסטינים בבית-חולים זה באותה תקופה. בהדסה עין-כרם היה מספר ימי האשפוז של פלסטינים בגין השתלת מוח עצם 3,884, כ-7.3% מכלל ימי האשפוז של פלסטינים בבית-חולים זה בשנים האמורות.
- **שיקום** – בשנים 2011–2015 היה מספר ימי האשפוז של פלסטינים במחלקות השיקום 1,114, בבתי-החולים האלה: שיבא - 600 ימי אשפוז (כולל דיפרנציאלי),⁴⁴ הדסה הר-הצופים - 285 ימי אשפוז ואיכילוב - 229 ימי אשפוז.
- **פלסטיקה, כירורגיה פלסטית וכוויות** – בשנים 2011–2015 היה מספר ימי האשפוז של פלסטינים במחלקות האלה 3,148, בחלוקה שלהלן: 917 ימי אשפוז בשיבא; 910 בהדסה עין-כרם; 637 באיכילוב; 294 ברמב"ם; 259 בבתי-החולים של "שירותי בריאות כללית" ו-131 בברזילי. נוסף על הנתונים שבטבלה, בבית-החולים שערי צדק אושפזו בשנים האלה שישה פלסטינים במחלקת פלסטיקה.

⁴³ במרכז רפואי על שם סוראסקי (איכילוב) בתל-אביב היו 512 ימי אשפוז במחלקות לדרכי המרה, **השתלות** וטראומה.
⁴⁴ מספר ימי האשפוז בשיבא לפי מחלקות שיקום: שיקום ילדים - 122; שיקום נפגעי ראש - 118; שיקום אורתופדי - 161; שיקום נויורולוגי - 100, ושיקום נשימתי - 99.

6. מימון הטיפול הרפואי בפלסטינים

בנוהל חשב משרד הבריאות "טיפול בפונים תושבי הרשות הפלסטינית", שעודכן במאי 2011, מפורטים כללי ההתחשבות בגין מתן טיפול רפואי לפלסטינים בבתי-החולים בישראל, כדלקמן:⁴⁵

א. הצד הפלסטיני ישמש ערב לכל התשלומים בעבור חולים פלסטינים המאושפזים במוסדות רפואיים ישראלים, בתנאי שיקבלו אישור מראש מרשויות הבריאות הפלסטיניות.

ב. על אף האמור לעיל, בכל מקרי החירום של אשפוז בישראל של פלסטיני חולה או פצוע, שלא אורגן מראש דרך משרד הבריאות הרשות הפלסטינית ידווח בית-החולים הישראלי ישירות ומיד לצד הפלסטיני, ובכל מקרה לא יותר מ-48 שעות לאחר האשפוז, את עובדת האשפוז, את מצב המאושפז ואת אבחונו. הדיווח ייעשה בטלפון ובפקס, ובאותו זמן יודיע כאמור למשרד הבריאות הישראלי. בתוך 24 שעות מקבלת הדיווח האמור, על הצד הפלסטיני לתת התחייבות לכיסוי כל הוצאות האשפוז או לפנות את החולה באמצעיו שלו לבית-חולים פלסטיני.

ג. אם הצד הפלסטיני לא עשה אף אחד מן הדברים האמורים לעיל בזמן הנתון, יפנה בית-החולים הישראלי את החולה ברכב ישראלי ויחייב את הצד הפלסטיני בכל ההוצאות לפי התעריף הישראלי המקובל. בכל המקרים, הצד הפלסטיני יכסה את כל הוצאות האשפוז – מהקבלה לאשפוז ועד השחרור לצד הפלסטיני. אם בית-חולים ישראלי לא ידווח כנדרש לצד הפלסטיני, בית-החולים עצמו יישא בכל ההוצאות.

פלסטינים שמוזמנים לקבלת טיפול רפואי בבתי-חולים בישראל, כולל בבית-חולים במזרח-ירושלים, נדרשים להצטייד בהתחייבות כספית מראש מטעם הרשות הפלסטינית (להלן גם: הרשות). במקרים שבהם ההתחייבות הכספית אינה מכסה את כל עלויות הטיפול המלא, יש לבקש השלמה מהרשות. אם לא התקבלה ההשלמה בתוך 24 שעות, על בית-החולים לפנות את המטופל לשטחי הרשות בהתאם לחוות דעת רפואית.

במקרה שחולה פלסטיני מתחייב לשלם עבור הטיפול באופן עצמאי, יש לגבות ממנו את התשלום מראש ואין לקבלו ללא תשלום זה.

במקרה שגורם שלישי, כמו מרכז פרס לשלום או ארגון לזכויות אדם, מימן למטופל ביקור במרפאה, והוא נזקק לאשפוז, יש לקבל מהגורם המממן התחייבות בכתב גם לאשפוז. יש לדרוש מהגורם המממן התחייבות מראש עבור המשך טיפול, הואיל ועל-פי החוזר הרשות הפלסטינית אינה מממנת המשך טיפול לחולים פלסטינים שהופנו על-ידי גורם שלישי, ולא יהיה אפשר לעשות קיזוז מכספי הרשות בגינם. החשבונות יוגשו לרשות לא יאוחר מחצי שנה לאחר קבלת הטיפול, באמצעות מתאמי הבריאות, בהפרדה בין החשבונות בגין תושבי איו"ש והחשבונות בגין תושבי עזה. נוסף על כך, בתי-החולים נדרשים לשלוח למתאמי הבריאות, עד ל-30 לחודש העוקב, דוח אקסל מפורט על המטופלים הפלסטינים שהגיעו לבית-החולים לאשפוז, למיון או לטיפול אחר, בחלוקה לפי: מקרה מתואם מראש, מקרה חירום, יולדת, נפגע ירי צה"ל.

⁴⁵ משרד הבריאות, חוזר חשב משרד הבריאות מס' 2/11, [טיפול בפונים תושבי הרשות הפלסטינית](#), 1 במאי 2011. נציין כי החוזר פורסם באוקטובר 2010, ולפי הכתוב בו, בעקבות הערות עשה בו משרד הבריאות כמה תיקונים.

להלן הכללים לתשלום עבור טיפול רפואי בפלסטינים לפי נסיבות הטיפול:⁴⁶

- **מקרה חירום לא מתואם המצריך אשפוז**: במקרה שפלסטיני הגיע לבית-החולים במקרה חירום, שלא בתיאום מראש, בית-החולים ידווח ישירות ומייד למשרד הבריאות הפלסטיני או למתאמי הבריאות, בטלפון או בפקס, לא יאוחר מ-48 שעות מרגע הגעתו לבית-החולים. הרשות הפלסטינית מחויבת לתת בתוך 24 שעות התחייבות לכיסוי הוצאות האשפוז או לפנות את המאושפז לשטחיה, והיא תישא בכל ההוצאות. "במקרה והצד הפלסטיני לא עשה את אחד מהדברים הללו בזמן הנתון וחוות הדעת הרפואית לא מאפשרת לפנות את המטופל, המטופל יישאר בבית-החולים עד שיתאפשר לפנותו והרשות הפלסטינית תכסה את כל הוצאות האשפוז עד לשחרורו... לשטחי הרשות."⁴⁷
- **תאונת דרכים**: יש לדווח למתאם הבריאות ולפעול כמו במקרי חירום או על-פי ההוראות בדבר תאונת עבודה, אם הדבר רלוונטי.
- **שוהה בלתי חוקי**: יש להודיע למנהל הביטחון של בית-החולים. על האחראי לקבלת חולים בבית-החולים לנסות להשיג מקסימום פרטים על המטופל כדי לקבל תשלום עבור הטיפול בו. במקרה שמדובר בשוהה בלתי חוקי הנשוי לישראלית יש לדרוש צילום תעודת זהות מבן-הזוג הישראלי נוסף על תעודת הזהות של המטופל וכתובת מגורים מדויקת, ואת הפרטים יש להעביר למתאם הבריאות.
- **תאונת עבודה**: במקרה שעובד חוקי בישראל מגיע לבית-חולים עקב תאונת עבודה, יש לקבל ממנו את פרטי המעסיק, לחייב את המעסיק ולמלא ולהעביר טופס בקשה למתן טיפול רפואי עקב תאונת עבודה של המוסד לביטוח לאומי (בטל 250).⁴⁸ אם תאונת העבודה אירעה ביישוב ישראלי באיו"ש, יש לגבות את התשלום מהמעסיק בהתאם לצו בדבר ביטוח מפני פגיעות בעבודה – חובת ביטוח, שעל-פיו המעסיק חייב לבטח את העובד. אם העובד אינו חוקי, יחולו לגביו אותן הנחיות כמו במקרה חירום שלא תואם עם בית-החולים.⁴⁹
- **יולדות**: כאשר מגיעה לבית-החולים בדחיפות יולדת שהיא שוהה בלתי חוקית יש ליידע את הרשות הפלסטינית, את מנהל הביטחון של בית-החולים ואת מתאמת הבריאות, להעביר לידיה את הפרטים שהושגו, ולפעול כדלקמן:
  1. מיולדת שהיא שוהה בלתי חוקית יש לדרוש צילום תעודת זהות של שני בני-הזוג, ולנסות להשיג כתובת מגורים מדויקת בישראל או באיו"ש ומספרי טלפון קווי ונייד.
  2. מיולדת ישראלית תושבת הרשות שנשואה לפלסטיני יש לדרוש פרטים מדויקים של שני בני-הזוג.
- **עצורים בידי המשטרה**: יש לדרוש תשלום מהמשטרה.
- **משתפי פעולה מוכרים על-ידי המדינה**: יש להביא התחייבות ממשרד הביטחון.
- **נפגע ירי צה"ל**: במקרה של נפגע ירי של צה"ל מאיו"ש או מעזה המפונה על-ידי מד"א או צה"ל באישור האוגדה, יש ליידע בכתב את מתאמי הבריאות ואת מנהל הביטחון של בית-החולים. אין צורך ליידע את הרשות. אם הנפגע במשמורת של צה"ל או דרוש על-ידי גורמי הביטחון, התשלום עבור

⁴⁶ משרד הבריאות, חוזר חשב משרד הבריאות מס' 2/11 טיפול בפונים תושבי הרשות הפלסטינית, 1 במאי 2011. שם.

⁴⁸ המוסד לביטוח לאומי, מינהל גמלאות, ביטוח נפגעי עבודה, טופס בקשה למתן טיפול רפואי לנפגע תאונת עבודה.

⁴⁹ צבא הגנה לישראל, מנשרים, צווים ומיניוים של מפקדת אזור יהודה ושומרון, חוברת מס' 38, צו מס' 662, בדבר ביטוח מפני פגיעות בעבודה, 22 ביוני 1976.

הטיפול הרפואי בו ייעשה על-ידי צה"ל. לאחר הטיפול הראשוני בנפגע יש לנסות להעבירו לשטחי הרשות.

בנוהל מתפ"ש מאוקטובר 2014 "מימון טיפול רפואי לפלסטינים המפונים על-ידי צה"ל לבית-חולים בישראל",⁵⁰ התקף כאמור "רק במקרים שבהם מדובר **בפלסטינים שנפצעו בשוגג**, ולא בפלסטינים שנפגעו על רקע עיסוק בפעילות חבלנית עוינת" (הדגשה במקור), נקבע:

1. "פלסטיני שנפצע על-ידי כוח צה"ל במהלך פעילות מבצעית בשטחי איו"ש ועזה יקבל **טיפול ראשוני על-ידי גורמי רפואה בשטח**" (הדגשה במקור).

2. "במידה וקיים צורך להמשך טיפול נוסף בבית-חולים בישראל, יועבר עדכון **למתאם בריאות איו"ש/עזה**, לקבלת אישור ותיאום העברת הפצוע הפלסטיני לבית-חולים בישראל, **על גבי אמבולנס ישראלי**" (הדגשה במקור).

3. "ככלל, ייבחנו כלל החלופות הקיימות להמשך הטיפול בתוך שטחי איו"ש ועזה, באמצעות גורמי רפואה ישראלים או פלסטינים, **בטרם פינוי הפצוע לישראל**" (הדגשה במקור).

4. "אם הפצוע מפונה על-ידי צה"ל ונמצא תחת שמירתו (עצור) בבית-החולים, המימון יהיה באחריות קצין רפואה ראשי".

5. "במצב שהפצוע נפגע על-ידי צה"ל ופונה לבית-חולים בישראל ואינו דרוש למעצר, הסדרת המימון תהיה באחריות אגף תביעות במשרד הביטחון".

6. "במידה ופלסטיני ייפגע כתוצאה מתאונת דרכים, ריב חמולות וכדומה, ויוחלט כי יש לפנותו לקבל טיפול רפואי בבית-חולים בישראל... מימון הטיפול יהיה באחריות הרשות או המשפחה או חברות הביטוח (במקרה של תאונת דרכים)".

כאמור, בתי-חולים בישראל מטפלים הן בפלסטינים שנכנסו לישראל לצורך קבלת טיפול רפואי והן בפלסטינים שנכנסו לישראל למטרות שונות, נפגעו במהלך שהותם ונזקקו לטיפול רפואי, כמו במקרים של תאונת דרכים או תאונת עבודה.

התעריף שנגבה בגין שירותי הבריאות הניתנים לפלסטינים הוא תעריף א' במחירון השירותים הרפואיים של משרד הבריאות.⁵¹ תעריף א' נגבה מאזרחי ישראל המשלמים בעצמם בעבור שירותים רפואיים, מחיילים מכוח האו"ם המוצבים בישראל ובגבולותיה, בני משפחתם ואחרים, אשר האו"ם משלם את הוצאותיהם הרפואיות, וכן מתושבי חו"ל העובדים או לומדים בישראל.⁵² תעריף זה גבוה בכ-5% מהתעריף שקופות-החולים משלמות בגין המבוטחים בהן לפי תעריף ב'.⁵³

בתשובה על שאלת מרכז המחקר והמידע של הכנסת אם הטיפול הרפואי בפלסטינים נכלל ב"שירותי רפואית" השיבו בשלילה בתי-החולים האלה: אסף הרופא, שערי צדק, וולפסון, ברזילי ובתי-החולים של "שירותי בריאות כללית".

⁵⁰ מתאם פעולות הממשלה בשטחים, מימון טיפול רפואי לפלסטינים המפונים על-ידי צה"ל לבתי-חולים בישראל, אוקטובר 2014.

⁵¹ משרד הבריאות, הסבר לתעריפון משרד הבריאות, תעריפון שירותים רפואיים, נכון ל-6 בספטמבר 2016, כניסה אחרונה: 27 באוקטובר 2016.

⁵² מירי כהן, מנהלת תחום בכיר שירותי הצלה ועזרה ראשונה, משרד הבריאות, מכתב, 1 ביוני 2016.

⁵³ משרד הבריאות, תעריפון משרד הבריאות, נכון ל-6 בספטמבר 2016, כניסה אחרונה: 27 בדצמבר 2016.

מבית-חולים רמב"ם בחיפה נמסר כי אשפוז פלסטינים אינו מוגדר תיירות רפואית; יש פלסטינים המגיעים לקבלת טיפול רפואי ללא הפניה או התחייבות של הרשות הפלסטינית ומשלמים באופן פרטי בתעריף הישראלי, אך מספרם קטן והסכומים נמוכים מאוד.⁵⁴ מהמרכז הרפואי בני ציון בחיפה נמסר על שלושה מקרי אשפוז שהוגדרו תיירות רפואית.⁵⁵ מהמרכז הרפואי זיו בצפת נמסר כי בשנת 2015 הוגדר המקרה של מטופל פלסטיני אחד "תיירות רפואית".⁵⁶ נציין כי המרכז הרפואי על שם סוראסקי בתל-אביב, המרכז הרפואי שיבא תל-השומר, הדסה עין-כרם, הדסה הר-הצופים, הלל יפה בחדרה והמרכז הרפואי לגליל המערבי בנהריה לא השיבו על שאלה זו.

6.1. הכנסות ויתרות חוב בגין מתן טיפול רפואי לפלסטינים

להלן פירוט ההכנסות ויתרות החוב לבתי-החולים בישראל (לא כולל בתי-החולים במזרח-ירושלים) בשנים 2011–2015, אלא אם כן צוין אחרת, בגין מתן שירותי אשפוז, טיפול אמבולטורי ודיפרנציאלי ושירותי חדר מיון לפלסטינים, שנמסרו מבתי-החולים למרכז המחקר והמידע של הכנסת, פרט לבתי-החולים שיבא בתל-השומר, הלל יפה בחדרה ופוריה בטבריה, שמסרו מידע זה למשרד הבריאות.

הערות	יתרת חוב בגין טיפול רפואי לפלסטינים	סך ההכנסות בגין טיפול רפואי לפלסטינים	
67% מהחוב הם לבתי-חולים סורוקה	21.5 מיליון ש"ח	221.4 ⁵⁸ מיליון ש"ח	בתי-החולים של "שירותי בריאות כללית" ⁵⁷ בשנים 2015–2012
על-פי מענה בית-החולים למשרד הבריאות, בסוף שנת 2015 נעשתה סגירת חובות	0	272.5 מיליון ש"ח	שיבא תל-השומר ⁵⁹
	לא נמסר	212.8 מיליון ש"ח	הדסה עין-כרם בירושלים ⁶⁰
	4.6 מיליון ש"ח	190.9 מיליון ש"ח	איכילוב בתל-אביב ⁶¹
מרבית החובות הם בגין מקרי חירום של מטופלים שהגיעו לחדר המיון ללא התחייבות	62.9 מיליון ש"ח	64.6 מיליון ש"ח	רמב"ם בחיפה ⁶²
במענה למשרד הבריאות נכתב כלי ⁶⁵ סך ההכנסות: 29.95 מיליון, וסך החובות: 2.6 מיליון	1.9 מיליון ש"ח	30.2 מיליון ש"ח	אסף הרופא בצריפין ⁶⁴
	2 מיליון ש"ח	26.8 מיליון ש"ח	שערי צדק בירושלים ⁶⁶

⁵⁴ ד"ר אבי ויסמן, ראש תפעול רפואה, הקריה הרפואית לבריאות האדם רמב"ם בחיפה, מכתב, 25 במאי 2016.

⁵⁵ ד"ר דן שטינברג, סמנכ"ל מרכז הרפואי בני ציון בחיפה, מכתב, 19 במאי 2016.

⁵⁶ רבקה תשובה, מנהלת קבלת חולים מרפאות ומיון, מרכז רפואי זיו בצפת, מכתב, 22 במאי 2016.

⁵⁷ רו"ח אלי כהן, סמנכ"ל, ראש חטיבת הכספים, "שירותי בריאות כללית", מכתב, 1 ביוני 2016.

⁵⁸ סך כל הכנסותיה של קופת-החולים "שירותי בריאות כללית" ממתן שירותי בריאות לפלסטינים עד שנת 2011 היה 71,334,896 ש"ח.

⁵⁹ מירי כהן, מנהלת תחום בכיר שירותי הצלה ועזרה ראשונה, משרד הבריאות, מכתב, 1 ביוני 2016.

⁶⁰ רועי כפיר, מנהל תחום כלכלה והסכמים, אגף כלכלה, הסתדרות מדיצינית הדסה, מכתב, 29 באוקטובר 2016.

⁶¹ פרופ' יצחק שפירא, סמנכ"ל המרכז הרפואי מנהל בית-החולים השיקומי, המרכז הרפואי ת"א על שם סוראסקי (איכילוב), מכתב, 15 במאי 2016.

⁶² ד"ר אבי ויסמן, ראש תפעול רפואה, הקריה הרפואית לבריאות האדם רמב"ם בחיפה, מכתב, 25 במאי 2016.

⁶³ נכון ל-31 בדצמבר 2015.

⁶⁴ אורית סעדיה, רכזת בכירה, הנהלת המרכז הרפואי אסף הרופא בצריפין, מכתב, 12 בספטמבר 2016.

⁶⁵ מירי כהן, מנהלת תחום בכיר שירותי הצלה ועזרה ראשונה, משרד הבריאות, מכתב, 1 ביוני 2016.

⁶⁶ פרופ' יונתן לוי, מנכ"ל המרכז הרפואי שערי צדק בירושלים, מכתב, 6 ביוני 2016.

הערות	יתרת חוב בגין טיפול רפואי בפלסטינים	סך ההכנסות בגין טיפול רפואי בפלסטינים	
	2 מיליון ש"ח	24.6 מיליון ש"ח	וולפסון בחולון ⁶⁷
	לא נמסר	12.4 מיליון ש"ח	הדסה הר-הצופים בירושלים ⁶⁸
	740,500 ש"ח	12.4 מיליון ש"ח	ברזילי באשקלון ⁶⁹
במענה למשרד הבריאות	3.1 מיליון ש"ח	3.2 מיליון ש"ח	הלל יפה בחדרה ⁷⁰
	כ-32,000 ש"ח	129,000 ש"ח	זיו בצפת ⁷¹
במענה למשרד הבריאות	298,000 ש"ח	577,000 ש"ח	פוריה בטבריה ⁷²
עבור מיון ואשפוז בשנים 2011–2013 בלבד	474,750 ש"ח	לא נמסר	המרכז הרפואי לגליל המערבי בנהריה ⁷³
	542,296 ש"ח	74,505 ש"ח	בני ציון בחיפה ⁷⁴

סך כל ההכנסות של בתי-החולים המנויים בטבלה (לא כולל בתי-החולים של "שירותי בריאות כללית") בשנים 2011–2015 ממתן טיפול רפואי לפלסטינים היה כ-851.2 מיליון ש"ח, ויתרת החוב הכוללת ממתן שירותים רפואיים לפלסטינים היא כ-40 מיליון ש"ח, שהם כ-5% מכלל ההכנסות. נוסף על כך, הכנסות בתי-החולים של "שירותי בריאות כללית" בשנים 2012–2015 בגין מתן טיפול רפואי לפלסטינים היו 221.4 מיליון ש"ח, ויתרת החוב היא 21.5 מיליון ש"ח, שהם 9.7% מההכנסות. **מצירוף סך ההכנסות של בתי-החולים האחרים בשנים 2011–2015 להכנסות בתי-החולים של "שירותי בריאות כללית" בשנים 2012–2015 עולה כי סך ההכנסות ממתן שירותים רפואיים לפלסטינים הוא יותר ממיליארד ש"ח, ויתרת החוב היא 61.5 מיליון ש"ח.** יש לשים לב לכך שבבית-חולים הלל יפה בחדרה סך החוב כמעט זהה לסך ההכנסות, ובבית-חולים בני ציון בחיפה סך החוב גבוה פי-שבעה מסך ההכנסות.

בפנייתנו ביקשנו מבתי-החולים לציין את הקשיים, האתגרים והיבטים נוספים הקשורים לגביית החוב בגין מתן שירותים רפואיים לפלסטינים. מהנהלת המרכז הרפואי שערי צדק בירושלים נמסר כי הסיבות לחובות לבית-החולים נובעות מכך שהרשות הפלסטינית אינה מממנת טיפול רפואי בפלסטינים במקרים האלה: פלסטינים שנפצעו בתאונות עבודה במקרה שהליך ההכרה בתאונת העבודה על-ידי המוסד לביטוח לאומי ועל-ידי קופת חולים לצורך הנפקת התחייבות ממושך; פלסטינים נפגעי תאונת דרכים במקרה שהרכב המעורב בתאונה אינו מבוטח; מטופלים הפונים לחדר מיון באופן עצמאי ללא אישור מהרשות הפלסטינית ומטופלים פלסטינים שהגיעו לחדר מיון ושחררו ממנו בלי שנגבה תשלום. במקרה זה, לפי בית-החולים, הסיכוי לגביית התשלום הוא אפסי. משערי צדק נמסר עוד כי כשמדובר ב"פצועי ירי, לרוב

⁶⁷ פנינה ארד, מרכז רפואי וולפסון בחולון, מכתב, 12 בספטמבר 2016.

⁶⁸ רועי כפיר, מנהל תחום כלכלה והסכמים, אגף כלכלה, הסתדרות מדיצינית הדסה, מכתב, 29 באוקטובר 2016.

⁶⁹ ד"ר חזי לוי, מנהל המרכז הרפואי ברזילי באשקלון, מכתב, 8 ביוני 2016.

⁷⁰ מירי כהן, מנהלת תחום בכיר שירותי הצלה ועזרה ראשונה, משרד הבריאות, מכתב, 1 ביוני 2016.

⁷¹ רבקה תשובה, מנהלת קבלת חולים מרפאות ומיון, מרכז רפואי זיו בצפת, מכתב, 22 במאי 2016.

⁷² מירי כהן, מנהלת תחום בכיר שירותי הצלה ועזרה ראשונה, משרד הבריאות, מכתב, 1 ביוני 2016.

⁷³ אילנה צוויביל-ביאליק, מנהלת מחלקת גבייה, אגף הכספים, מרכז רפואי לגליל המערבי בנהריה, מכתב, 29 בספטמבר 2016.

⁷⁴ ד"ר דן שטינברג, סמנכ"ל המרכז הרפואי בני ציון בחיפה, מכתב, 19 במאי 2016.

מחבלים שנורו על-ידי הצבא או המשטרה ואין שום גורם ממשלתי שלוקח עליהם אחריות, הרשות מתנערת מתשלום עבורם".⁷⁵

לדברי פרופ' יונתן לוי, מנכ"ל המרכז הרפואי שערי צדק, הרשות מנפיקה למטופל הבית-החולים התחייבות מוגבלת בסכום ובמספר ימי האשפוז, אך על-פי רוב המטופלים נזקקים לטיפול מורכב המצריך אשפוז ממושך, לכן נוצר פער בין סכום ההתחייבות שהרשות הפלסטינית הגישה לבית-החולים לפני קבלת המטופל לבין עלות הטיפול שניתן לו בפועל. תהליך קבלת האישור מהרשות הפלסטינית על עדכון סכום ההתחייבות הוא ממושך ומקשה בגביית התשלום מהרשות.⁷⁶

אשר ל"שירותי בריאות כללית", שיתרת החוב לבתי-החולים לאשפוז כללי שבבעלותה בגין מתן שירותי בריאות לפלסטינים היא בסך 21.5 מיליון ש"ח, לדברי ראש חטיבת הכספים של "שירותי בריאות כללית" יש בעיה ספציפית בגביית חובות של יולדות פלסטיניות, ופניות הקופה למוסד לביטוח הלאומי ולרשות הפלסטינית בבקשת תשלום בעבור יולדות נדחו. לדבריו, "לא יעלה על הדעת שהרשות הפלסטינית תנצל את החוק בישראל ותעשה דין לעצמה באופן שמוסדות רפואיים ציבוריים מעניקים שירותים לתושביה בלי לקבל תשלום עבורם, על חשבון משלם המסים הישראלי בכלל ומבוטחי 'הכללית' בפרט. בולטת הבעיה ביתר שאת בנושא היולדות הפלסטיניות, הן המדינה (המוסד לביטוח לאומי) והן הרשות מסרבות לממן חובות אלו, שמתגלגלים לכתפי מבוטחי 'הכללית'. ומה עושה המדינה? המינהל האזרחי מעכב אישור חשבונות ואינו פועל לקיזוזם של חשבונות פתוחים מכספי המסים המועברים לרשות".⁷⁷ בשנת 2013 הגישה "שירותי בריאות כללית" תביעה כספית נגד הרשות הפלסטינית, ובה נתבקש שר האוצר לעשות שימוש בסמכותו לקזז את חובות הרשות מכספי המסים המועברים לרשות הפלסטינית לפי סעיף 16(ב) לחוק יישום בדבר רצועת-עזה ואזור יריחו (הסדרים כלכליים והוראות שונות) (תיקוני חקיקה), תשנ"ה-1994.⁷⁸

ראש חטיבת הכספים של "שירותי בריאות כללית" מסר עוד כי "אי תשלום החשבונות על-ידי הרשות הפלסטינית פוגע במקורותיה הכספיים של 'כללית' וביכולתה לעמוד באיזון תקציבי כנדרש בחוק ביטוח בריאות ממלכתי. זאת ועוד, אי-תשלום החשבונות גורם לכך ש'הכללית' נאלצת לכסות את גירעונות בתי-החולים עקב הטיפולים שניתנו לתושבי הרשות הפלסטינית ממקורות סל הבריאות המיועדים למתן שירותי בריאות למבוטחי 'הכללית' בקהילה. כך קורה ש'הכללית' (ולמעשה תושבי המדינה) נאלצים לשלם מכיסם את הוצאות הטיפולים הרפואיים של תושבי הרשות הפלסטינית".⁷⁹

---

⁷⁵ פרופ' יונתן לוי, מנכ"ל המרכז הרפואי שערי צדק, מכתב, 6 ביוני 2016.

⁷⁶ שם.

⁷⁷ רו"ח אלי כהן, סמנכ"ל, ראש חטיבת הכספים, "שירותי בריאות כללית", מכתב, 1 ביוני 2016.

⁷⁸ [חוק יישום בדבר רצועת-עזה ואזור יריחו \(הסדרים כלכליים והוראות שונות\) \(תיקוני חקיקה\), תשנ"ה-1994.](#)

⁷⁹ רו"ח אלי כהן, סמנכ"ל, ראש חטיבת הכספים, "שירותי בריאות כללית", מכתב, 1 ביוני 2016.

